

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

ORGANUL ASOCIAȚIEI G-RALE A NOTARILOR COMUNALI DIN ROMÂNIA

Doctrină * Profesionale * Publicațiuni oficiale * Jurisprudență * Informațiuni

Redactor responsabil: Isac E. Isacu, notar.

Redactor: Emil Botiș, doctor în Drept din Paris avocat Timișoara.

Redacția și Administrația

Timișoara I., Str. 10 Maiu No. 3.

Apare în fiecare lună

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CUPRINSUL:

PROFESIONALE:

Inaugurarea sediului Federației Funcționarilor Publici.

Formarea frontului unic al funcționarilor publici.

DOCTRINĂ:

Dr. E. BOTIȘ: Considerațiuni juridice cu privire la transferările Notarilor Comunali.

VASILE V. CUTOIU: Anulabilitatea actelor juridice.

A. CORTEANU: Justiția la sate.

Nic. M. BĂRBULESCU: Gospodăria edilitară a comunelor rurale în legea administrativă.

AUREL E. MEZIN: Despre tutelă și curatelă.

PUBLICAȚIUNI OFICIALE.

INFORMAȚIUNI:

Congresul pretorilor din întreaga țară. — Statutul și salarizarea funcționarilor publici. — Dela Federația generală a funcționarilor publici. — Funcționarii publici la Ministerul de Interne. Sedința generală a Salariaților publici. — Populația României și a altor țări. — Aplicarea timbrului de aviație la chitanțe. — Centrul de pregătire tehnică profesională administrativă.

JURISPRUDENȚĂ:

I. Drept Administrativ și II. Drept civil.

POȘTA REDACȚIEI.

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

ORGANUL ASOCIAȚIEI GENERALE A NOTARILOR COMUNALI DIN ROMÂNIA

Redactor responsabil: ISAC E. ISACU notar

Redactor: EMIL BOTIȘ, doctor în drept din Paris, Avocat Timișoara.

Redacția și Administrația Timișoara I, Str. 10 Mai No. 3.

Manuscrisele primite și nepublicate nu se înapoiază.

Domnii colaboratori ai Revistei sunt rugați a scrie citeț dacă e posibil cu mașina pe o singură pagină a filei de hârtie.

Tariful inserațiilor de publicitate (reclama):

$\frac{1}{1}$ pagină	Lei 1000.—
$\frac{1}{2}$ pagină	Lei 500.—
$\frac{1}{4}$ pagină	Lei 250.—
Inserațiuni mici	Lei 100.—

Recenziunile bibliografice publicate în corpul revistei sunt gratuite.

Publicațiunile pt. recenzii se vor trimite D-lui Redactor Dr. Emil Botiș, Bulevardul Regina Maria No. 5. Timișoara I.

Abonamente 300 lei anual.

Abonamentele în curs, abonamentele restante, taxele de membru și subvențiunile pentru „Căminul Notarilor” se vor trimite la adresa: Ioan Hașdeu, notar, casier central, Cociuba-Mare Poșta Tinca (Jud. Bihor).

Biroul Central al Asociației: București, Str. Aristide Briand (f. Regală) No. 20, et. I, telefon 4-82-56.

Adresa președintelui Asoc. G-rale a Notarilor Comunali din România este: GH. MILENCOVICI, notar, Bocșa Montană. (jud. Caraș). — București, Hotel Opera. Str. Brezoianu No. 37, telefon 4-98-20.

Administrația Română

Organul Asociației G-rale a Notarilor Comunali din România

Redactor responsabil: ISAC E. ISACU, notar

Redactor: Dr. EMIL BOTIȘ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

TIMIȘOARA I, STR. 10 MAIU No. 3.

APARE LUNAR

Onor. Minister de Interne, ca urmare la cererea noastră No. 232/936, a incuviințat și aprobat cu No. 12.840 din 28 Nov. 1936, ținerea adunării generale a Asociației Notarilor Comunali în ziua de 8-9 sau 15-16 Ianuarie 1937.

PROFESIONALE

Inaugurarea sediului Federației Funcționarilor Publici.

Vineri, la 4 Dec. crt. s'a inaugurat în str. Aristide Briand Nr. 20, sediul propriu al „Federației generale a asociațiilor de funcționari publici din România”, de sub președinția d-lui Stancu Brădișteanu

Au participat reprezentanți ai tuturor asociațiilor înscrise în federație.

În numele Asociației Generale a Notarilor Comunali a participat dl Gh. Milencovici.

Festivitatea a început printr'un serviciu religios oficiat de P. S. arhiepiscopul Irineu Mihălcescu, preoții Grigore Costea și Vasile Ionescu și diaconii: Stan Pistol și Marius Constantinescu.

CUVÂNTAREA D-LUI STANCU BRĂDIȘTEANU.

„Federația generală a asociațiilor profesionale de salariați publici a luat ființă în ziua de 14 Nov. 1930, în împrejurări foarte grele pentru funcționarii publici.

Activitatea Federației, începând cu anul 1930, și până în prezent, a fost întinsă și măntuitoare pentru funcționarii publici.

De la 29 Noembrie 1936, toate asociațiile profesionale de funcționari publici, din întreaga țară, inclusiv corpul didactic de toate gradele, corpul preoțesc, corpul P. T. T. și corpul C. F. R., constituiesc „Frontul Unic de luptă”, pentru a obține rezolvire bună pentru toate problemele funcționărești.

Convingerea tuturor este că „Frontul unic” dă siguranța victoriei de mâine pentru toate chestiunile profesionale.

„Frontul unic” urmărește în prezent rezolvarea celor două probleme capitale ale funcționarilor publici și anume: chestiunea statutului și chestiunea salarizării.

„Fronul unic” cere, cu toată stăruința și cu toată energia, ca chestiunea salarizării să fie rezolvată complet și echitabil, chiar prin statut, așa cum s'a făcut pentru funcționarii C. F. R., prin statutul respectiv.

Numai așa se va înlătura haosul și inechitățile grave, care se găsesc în salarizarea actuală.

Federația noastră a întocmit în acest scop un statut, care rezolvă și problema salarizării, în mod științific și echitabil.

Atât statutul, cât și tabela de salarizare, prevăzută în statut, au fost acceptate de „Frontul unic”.

Intrucât demersurile făcute de Frontul unic pe lângă d. subsecretar de stat Aurelian Benteoiu n'au dus la rezultatul dorit, deoarece, după d-sa, salarizarea trebuie rezolvată printr'o lege specială și ulterior legiferării statutului, acțiunea „Frontului unic” va fi continuată în audiența cerută d-lui prim ministru.

Proiectul d-lui subsecretar de stat Bentoiu prezintă; în unele privinți un progres simțitor față cu statutul în vigoare. Proiectul d-sale ar fi fost foarte bun în anul 1923. El însă prezintă însemnate lacune pentru vremea de azi. Iată câteva din aceste lacune:

1. D. subsecretar de stat a înlăturat din proiect articolul 62 din statutul în vigoare, care dă dreptul funcționarilor publici, aflați în serviciu în anul 1916, să înainteze până la gradul de director, chiar dacă nu au titluri academice.

Art. 62 este un omagiu, pe deplin meritat, față de funcționarii din 1916, cari au contribuit, cu munca lor și cu sângele lor, la realizarea României Mari.

Prin urmare, art. 62 nu trebuie să lipsească din noul statut.

2. Salarizarea, cu tabela respectivă, lipsește din proiectul Bentoiu, deși s'a legiferat pentru ceferiști prin statutul respectiv.

3. Trebuie să se prevadă în statut dreptul asociațiilor profesionale de a introduce acțiune în contencios, pentru anularea numirilor, înaintărilor, încadrărilor și transferărilor ilegale.

4. Trebuie introdus principiul înaintării automate de la clasă la clasă, așa cum s'a legiferat pentru ceferiști prin statutul lor.

5. Pentru disciplina funcționarilor trebuie să se prevadă două instanțe de fond și una de recurs, așa cum există în prezent la poștă și la calea ferată și așa cum prevede proiectul Federației, iar nu una de fond și una de recurs, cum prevede proiectul Bentoiu.

6. Să se introducă în statut, la dispozițiile tranzitorii, dreptul pentru cei cari au fost mobilizați în timpul războiului pentru întregirea Neamului, ca să poată ieși la pensie la 30 ani de slujbă efectivă și anume cu salariul întreg din momentul ieșirii la pensie.

Am menționat numai câteva deosebiri dintre proiectul de statut al guvernului și proiectul de statut al Federației.

Toate principiile noi introduse de Federație pornesc dintr'ă îndelungată experiență în serviciul statului. Ele ar trebui studiate cu toată atențiunea și acceptate de guvern.

Să sperăm că onoratul guvern va da toată atențiunea dezideratelor „Frontului unic”, care sunt și dezideratele Federației noastre.

Și acum vin la chestiunea pentru care ne-am adunat astăzi.

Federația are satisfacția să-și inaugureze în această zi căminul ei propriu în acest apartament din str. Aristide Briant, fostă Regală, 20, etajul I.

Acest apartament a fost cumpărat de Federație cu prețul de lei 1.776.000.

Pentru procurarea lui, Federația a primit un ajutor de 650.000 lei de la d. Iuca, ministrul internelor, căruia cu această ocazie îi aducem mulțumiri călduroase. De asemenea Federația a primit donațiunea unui teren din partea d-nei prof. Calypso Botez, la Sinaia, și un alt teren cu clădiri, din partea d-lui Petre Cercel, pensionar, în apropierea băilor Oglinzi din județul Neamț. Le exprimăm recunoștință și devotament.

Țin să mulțumesc tuturor aceluia care au luptat în Federație, de la începutul și până astăzi, făcându-și pe deplin datoria, atât către colegi, cât și către stat.

Privim cu încredere viitorul, întrucât cauza funcționarilor publici este o cauză dreaptă și sfântă.

Noi, cei bătrâni, am știut apoi să aducem lângă noi și să formăm elemente tinere de mare valoare, cari vor fi conducători de mâine ai Federației.

Trăiască și înflorească Federația noastră!

ALTE CUVÂNTĂRI.

D. BOBOICEANU, președintele Asociației funcționarilor p. t. t., a arătat că realizarea sediului propriu este primul pas în lupta pentru viitor. A încheiat îndemnând la solidaritate.

D. C. NEGULESCU a făcut un scurt istoric al federației, care a luat naștere din societatea funcționarilor publici. Aceasta a reprezentat neîncetat interesele funcționarilor până în ultimul timp, când s'a ocupat mai mult de credite și filantropie, neglijând partea profesională. Văzând aceasta, câțiva funcționari superiori, în frunte cu d. Stancu Brădișteanu, s'a adunat la 12 Aprilie 1930 în sala ateneului Dichiu, și au pus bazele federației, care a devenit persoană juridică, la 15 Mai 1930. La 19 Octombrie 1930, a fost convocat un congres general al funcționarilor, în sala Marna. În acest congres s'a hotărât afilierea societăților de funcționari publici la federație, care a și fost pusă în practică la 14 Noembrie 1930. La 7 Decembrie 1930 a fost convocat primul congres al Federației în care s'a hotărât începerea luptei pentru apărarea funcționarilor de carieră. Dela 1931 și până astăzi, federația a lucrat cu spor și toate categoriile de funcționari publici activează astăzi într'un „front unic”. Federația dezvoltă o activitate socială și culturală, și este înscrisă în „Liga Antirevizionistă”, d. Stancu Brădișteanu fiind membru în comitetul central.

D. VICTOR BILCIURESCU, în numele Ligii Antirevizioniste, a spus că cunoaște bine pe d. Stancu Brădișteanu, președintele Federației, și își dă seama de forța pe care o reprezintă cei 400 mii mem-

bri ai ei. In alte țări, legiuitorul vine la instituțiile sau la asociațiile respective ca să facă o lege bună. La noi, e pe dos.

Noul statut al funcționarilor publici, întocmit de ministerul de interne, ar fi fost mai bun, dacă ar fi lucrat la redactarea lui și comitetul Federației.

In încheiere, d-sa în numele d-lui Stelian Popescu, a urât Federației să stăpânească și să propășească în noul local. (Aplauze).

D. LEONTIN ILIESCU, în numele presei și al ziarului „Universul“, a arătat că acolo unde se cinstește cuvântul lui Dumnezeu și mărirea patriei. „Universul“ nu poate lipsi. (Aplauze).

Solidaritatea dv. va putea realiza înfăptuiri sociale mai mari ca cele de până acum. Frontul dv. unic să fie un front de oțel pentru că acolo unde nu se lucrează cu dragoste e aramă stearpă și țimbal răsunător.

D. TARNESCU, secretarul general al Federației, a spus că funcționăria română își are azi un cămin al ei, pentru a frământa aci gânduri de mai bine pentru țară și de mai puțin rău pentru funcționari. E prima oară când reprezentanții statului sprijină activitatea funcționărească.

Un singur sentiment ne animă pe toți cei cari lucrăm aci, acela de iubire de țară, adevăr și dreptate pentru cei cari sufăr, pentru massa producătoare.

D. FAUST NICULESCU, profesor la Academia de muzică, a adus salutul profesorilor și și-a exprimat speranța că toate asociațiunile se vor afilia federației.

D. GEORGESCU, președintele asoc. funcționarilor financiari, a urât propășire și a îndemnat la unire.

D. V. IONESCU-DARZAU, a evidențiat că festivitatea aceasta este una din cele mai mari dela înființarea Federației. Prin activitatea funcționarilor se imprimă statului continuitatea fizică și juridică. Și-a exprimat dorința ca în curând să sărbătorească tot aci o mai bună și mai omenească salarizare pentru funcționari și în încheiere a mulțumit d-lui ministru Iuca și d-lui Stancu Brădișteanu, pentru realizarea acestui cămin.

D. ILIESCU MUNCĂ și-a exprimat nădejdea că „Frontul unic“ va ști să facă un cămin spiritual al

funcționarilor, statutul lor, la adăpostul căruia funcționarii să poată lucra pentru ca țara să fie puternică înlăuntru și afară.

D. CARCALI, vice-președintele asociațiilor și sindicatelor profesionale c. f. r., a arătat că ceferiștii sunt bucuroși când văd că o organizație profesională pornește la luptă, și cu o operă constructivă, nu numai cu vorba. Acest locaș e dovada solidarității și muncii unor oameni cari și-au pus tot sufletul pentru această operă. Nu e de ajuns să gândim și să acționăm pentru îmbunătățirea soartei funcționarilor. Trebuie și un om de inițiativă, care să aibă un țel și să nu dea înapoi în fața obstacolelor. Acest om e d. Stancu Brădișteanu, care nu și pierde credința că tot ce vrea să înfăptuiască va realiza. Aceasta este cea mai mare însușire a unui conducător de masse.

D. I. NISIPEANU, președintele Asociației profesorilor secundari, a spus că inițiativa înființării „Frontului unic“ de luptă și cumpărarea acestui imobil sunt fapte cari vorbesc mai bine decât vorbele. A încheiat urând Federației să stăpânească în solidaritate și prosperitate acest locaș care să fie prima verigă într'un lanț de realizări uriașe.

D. D. V. ȚONI, președintele Asoc. învățătorilor a spus: sunt fericit că învățătorii pot aduce azi salut frățesc Federației, în clipa când s'au adunat la o sărbătorire pentru acest înălțător fapt. Este o coincidență fericită că această inaugurare se face când a luat ființă „Frontul unic“ pe care-l dorim să nu rămână ceva sporadic, ci să devină o mare forță, care să stăvilească în viitor toate actele de abuz și arbitrar și viața publică să fie călăuzită numai de lege. Acest sediu va fi loc de sfat, de hotăriri; vom pune la cale ofensive, dar mai ales trebuie să se formeze aci conștiința unitară a funcționării din țară, care ne va da tăria să afirmăm dreptul și misiunea noastră în organizația de stat și să ne apărăm prestigiul și demnitatea statului, pentru că guvernele sunt trecătoare dar noi suntem permanenți. Această conștiință să ne dea tăria să spunem că nu funcționarii publici sunt sarcina bugetului și a statului, ci paraziții, sinecuriștii și clientelele politice. Atunci vom rămâne neconținut apărători ai solidarității funcționarilor cu marile aspirații ale națiunii.

In această Federație învățătorii vor fi elemente de conștiință și de solidaritate.

*

Festivitatea s'a terminat la ora 2 d. a.

Formarea frontului unic al funcționarilor publici.

— Pornirea acțiunii pentru o mai dreaptă salarizare. Hotărârile luate în adunarea generală extraordinară a Federației. —

Federația generală a salariaților publici a ținut la 29 Nov. 1936, adunarea generală extraordinară în sala „Locomotiva”, din Calea Griviței 213.

Prezidează d. **Stancu Brădișteanu**, președintele Federației generale, care deschide adunarea la ora 10.30 dim., spunând că un stat se prezintă după cum îi sunt funcționarii. De aceea guvernul are datoria să aibă grijă de salariații Statului, pentru ca Statul să se prezinte cât mai bine.

În anul 1923 am obținut statutul funcționarilor, care și azi în vigoare, dar nu și-a dat roadele pentru că n'a fost aplicat. La noi nu se aplică legile și reforma cea mai mare ce s'ar putea face, ar fi să se aplice legile.

Se ocupă de salarizări cari au fost mereu reduse. Numai două categorii au rămas cu salariile neatînse: magistrații și ofițerii. Nouă nu ne pare rău că acestor categorii nu li s'a redus salariul, dar cerem ca o măsură să fie aplicată tuturor. Salarizarea de azi este un haos pe care trebuie să-l înlăturăm.

Noi cerem rezolvarea salarizării prin statut, printr'o tabelă de salarizare, așa cum s'a făcut la calea ferată. Acest lucru l'am preconizat prin statutul nostru, pe care l'am pus la punct. Ne-am orientat după statutul guvernului — care evident este mai bun decât cel actual — dar am făcut modificări, am introdus multe dispoziții între care și aceia că asociațiile au dreptul de-a acționa în judecată contenciosul pentru avansări și numiri ilegale.

În cecace privește minimumul de existență, ne-am orientat tot după tabela C. F. R., fixându-l la 2500 lei lunar, iar cel mai mare salariu va fi de 15 ori cât cel mai mic salariu. Am fixat acest minimum pentru că și azi sunt salarii de 500, 1000 și 2000 lei lunar. Pentru corpurile cu gradații, am respectat principiul gradațiilor. Să se fixeze un salariu omenez pentru a se face o bună administrație, așa cum a cerut Suveranul.

Rămâne de îndeplinit lucrarea cea mai grea, încadrarea tuturor funcționarilor în tabela de salarizare care satisface absolut pe toți slujbași.

Spune că urmat sfatul d-lui Nisipeanu, președintele asociației generale a profesorilor secundari, de-a forma frontului unic și citește următorul legământ:

LEGĂMÂNT.

„Astăzi 29 Noembrie 1936. Subsemnații președinți și reprezentanți autorizați ai asociațiilor și federațiilor arătate în dreptul fiecăruia, având în vedere situația grea în care se găsesc în prezent salariații Statutului, hotărâm:

Constituim, cu începere de azi, un front comun de luptă pentru toate chestiunile care privesc pe toți salariații publici, — angajându-ne pe onoare să luptăm în bloc pentru rezolvarea în întregime a revendicărilor tuturor categoriilor ce reprezintă.

Drept care am încheiat acest proces-verbal”.

Urmează semnăturile tuturor reprezentanților de asociații:

Preot A. NICOREANU, președinte-delegat al asociației generale a clerului ortodox.

I. NISIPEANU, președintele asociației generale profesorilor secundari.

STANCU BRĂDIȘTEANU, președintele Federației generale a salariaților publici.

ARTEMIE TĂNASE, președintele asociației centrale a funcționarilor publici în Bucovina.

CONST. BUCEVȘCHI, președintele uniunii funcționarilor municipali din România.

ȘTEFAN GH. ODOROAGĂ, președintele asoc. funcționarilor din județul Lăpușna și delegat al Uniunii asociațiilor de funcționari din Basarabia.

GEORGE VLAD, delegatul asociației funcționarilor administrativi din Ardeal și Banat.

V. IONESCU-DARZĂU, delegatul asociației generale a funcționarilor publici.

GH. BOGZEA, delegatul asociației salariaților civili ai armatei.

I. W. GEORGESCU, președ. asoc. generale a funcționarilor financiari din România.

I. CIOCĂNEA, preș. asoc. generale a corpului sanitar, veterinar și zootehnic auxiliar din România.

BRĂGARU, delegatul asoc. maiștrilor civili din serviciul armatei.

NENCIULESCU, președ. asociației salariaților publici dela C. A. M.

I. LUPAȘCU, secretar general al asociației funcționarilor financiari din serviciul exterior din ministru de finanțe (A. S. F. F.)

I. RĂDULESCU, vice-președ., delegat al asoc. micilor funcționari de Stat, județ și comună.

IULIUS STETIN, vice-președinte al asoc. gen. a controlorilor din lucrări publice din România.

IOAN MARIN, delegatul asoc. maiștrilor speciali din serviciul armatei, absolvenți ai școlii superioare de meserii din arsenalul armatei.

C. BOBOICEANU, președ. asoc. întregului personal P. T. T.

FLOREA CĂRUNTU, președ. asoc. generale a corpului silvic inferior.

A. N. TĂRNESCU, vice-președ. asociației „Administrativul C. F. R.”.

G. MILENCOVICI, președintele notarilor comunali din România.

C. CARCALLI, vice-președ. Federației C. F. R.

ELVIRA ING. TEODORESCU, președinta asoc. dactilografelor de stat, județ și comună din România.

D. Stancu Brădișteanu citește apoi scrisoarea d-lui profesor universitar dr. Hurmuzescu, președintele asociației generale a profesorilor universitari din România, cari se declară solidari cu acțiunea Federației.

CUVÂNTĂRILE

D. ARTEMIE NĂSTASE aduce salutul funcționarilor din Bucovina, gata la datorie.

D. ODOROAGĂ (Basarabia) spune că este surprinzător că cererile drepte și loiale ale funcționarilor n'au fost ținute în seamă. Noi din Basarabia dăm delegație deplină Federației generale să lupte crede de cuviință, contând pe noi.

D. GEORGE VLAD (Ardeal) aduce adeziunea funcționarilor din Ardeal și Banat și se bucură de înfăptuirea frontului unic.

CUVÂNTAREA D-LUI NISIPEANU

D. I. NISIPEANU, președintele asociației generale a profesorilor secundari, spune că dacă Marți vor fi mari serbări pentru unire și antirevicioniste, astăzi noi cerem revizuirea situației nedrepte în care sunt ținui funcționarii. Cerem un front unic și înseriem cea mai frumoasă pagină în istoria luptelor noastre: lupta pentru dreptate. În lupta noastră să nu dezarmăm, căci vrem dreptatea socială, să așezăm Statul pe temelii sănătoase.

Felul cum sunt salarizați funcționarii constituie o imoralitate. Unii n'au nimic, alții huzuresc de prea mult ce au.

Să începem o acțiune vie, adunări în toată țară și un mare congres la București. Să nu cedăm până nu se va face dreptate. Am făcut azi un mare lucru: unirea tuturor funcționarilor cari conduc permanent treburile statului, nu conducătorii vremelnici ce nu pricep nimic. Nu ne mai separă nimic și jurăm să luptăm până la izbândă. Să nu ne lăsăm desbinați. Dacă se va promite satisfacția unei categorii, să nu primească dacă nu se dă satisfacția tuturor. Ori toți ori nici unul.

Preotul A. NICOREANU spune că clerul ortodox român a fost hârțuit în ultimii ani de guvern și această hârțuire a dus la unirea clerului, încât azi nimeni nu poate trece peste el.

Aprobă acțiunea propusă de reprezentantul Bucovinei, dar pentru reușita ei trebuie ca presa să doa concursul ei Federației și să se lumineze opinia publică că funcționari nu cer decât pâine pentru ei și familiile lor, guvernelor ce fac risipă din avutul public.

CUVÂNTAREA D-LUI C. CARCALI

D. C. CARCALI, spune că-l bucură hotărârea de-a duce o luptă comună pentru creierea unei vieți mai bune. Este surprinzător că este nevoie de luptă întruniri, congrese și moțiuni, când datoria conducătorilor este să se îngrijească de funcționari și să le dea posibilitatea de trai omenesc.

Se invoacă diverse motive pentru ca slujbașii să nu fie satisfăcuți, dar toate aceste pretexte n'au temeiu serios și atitudinea guvernanților nu este sinceră.

Pe noi ceferiștii ne bucură lupta comună, ne vom ține de acest front comun ce va aduce izbândă. Funcționarii au pretențiuni modeste, căci au simțimântul patriotic, înțeleg nevoile țării de a se înarma, dar nu trebuie să ni se pună pumnul în gură.

Noi ceferiștii constatăm cu durere că se caută modificarea statutului nostru, înspre rău. Contra acestei tendințe noi nu încetăm lupta și o vom duce cu orice risc.

ATE CUVÂNTĂRI

D. C. BOBOICEANU președintele P. T. T. spune că corpul P. T. T. va lupta contra imoralității, pentru înlăturarea ei. Petetiștii au îndrăsnit, îndrăsnesc și vor îndrăzni să lupte pentru revendicările tuturor. Suntem o armată de 400.0000 oameni și vom învinge. Vom lupta pentru dreptate și ori vom învinge, ori vom muri.

D. I. GEORGESCU spune că funcționarii au ajuns cerșetori. În halul acesta, cu gândul la pâine, nu-și pot face datoria. Guvernul nu ține seama de mizeria funcționarilor. Să întărim frontul unic, să facem o solidaritate desăvârșită și ne vom impune. În ziua când delegații Federației se vor duce la

Parlament să înmâneze statutul, să vină toți funcționarii, cu femei, copii și bătrâni, ca să-și reclame dreptul la viață.

D. BUCEVSCHI spune că Uniunea asociațiilor funcționarilor municipali a venit în Federație, pentru că acolo îi era locul. Aprobă înființarea frontului unic.

D. LUPAȘCU spune că așa cum sunt plătiți și tratați funcționarii, așa prestează serviciul. Funcționarii exteriori ai ministerului de finanțe sunt cerșetori și în numele celor 30.000 de slujbași, cari adună miliardele țării, declară că vor lupta gârș și solidar. Iar dacă nu li se vor face dreptate, vor arde tobele și nu se vor mai duce să perceapă impozitele pentru cari se fac odioși în fața poporului.

D. MILENCOVICI:

DOMNULE PREȘEDINTE, Onorată Adunare generală,

Examinând situația în urma pregătirii școlare pe care o au notarii comunali, vom constata, că dânsii relativ sunt cei mai rău plătiți dintre funcționarii statului pentru munca pe care o depun.

Ei nu s'au bucurat în România-Mare de gradații, n'au fost nici decum încadrați, nefiind introduși în nici-o clasă de salarizare.

Ca durere vă aduc la cunoștință, că mai este un neajuns, la care tot noi notarii am bătut recordul, anume la toate schimbările de guvern notarii au fost veșnic transferați.

Personal țin să amintesc că eu în drecurs de 17 ani am fost transferat nu mai puțin decât de 13 ori, pe raza județului, în județul vecin și odată din fundul Banatului, comuna Stejerdorf-Anina la Vișeu de Jos, jud. Maramureș.

DOMNILOR,

Conceptia tuturor guvernelor cari s'au perindat din 1918 incoace, eu o compar cu mentalitatea micului proprietar agricultor, care înțelege să facă economie astfel, că micșorează hrana, nutrețul pe care trebuia să o dea trăgătorilor săi, cu cari lucrează, cari sunt întreținătorii micii sale gospodării.

Dlor, eu o așa mentalitate, destinul țării noastre nu va dus la un bun sfârșit.

Domnule președinte,

Am semnat în numele notarilor comunali declarație pentru înrolarea în Frontul Unic al Federației generale Asociațiilor profesionale de salariați publice, pentru reușita luptei condusă pentru armonizarea salariilor funcționarilor publici, prin urmare ne considerăm mobilizați.

Așteptând cuvântul Dvs de ordine, suntem gata la oricare sacrificiu.

D. FLOREA CARUNTU spune că corpul silvic va păstra cu sfințenie legământul de azi.

D. BOGZEA aduce adeziunea la legământ a personalului civil din serviciul armatei.

D. CIOCĂNEA aduce adeziunea corpului agenților auxiliari veterinari și zootehnici.

D. BRAGARU spune că maestrul civil ai armatei autoriză Federația să ducă lupta cum crede de cuviință.

D. A. TARNESCU spune că funcționarii ceferiști vor păstra legământul, cu orice sacrificiu.

D. STETIN se declară satisfăcut de frontul unic ce s'a încheiat.

D. NENCIULESCU (C. A. M.) citește declarația asociației, care înțelege lupta solidară.

D. OVIDIU SANDRU muncitor ceferist, spune că ziua de azi este sfântă pentru salariați, prin încheierea frontului unic.

D-na TEODORESCU spune că asoc. dactilografelor aderă cu dragoste la frontul unic și vor lupta cu înflăcărare până la izbândă.

D. IONESCU-DARZEU spune că azi este cea mai importantă zi prin crearea frontului unic. Acest lucru înseamnă izbândă.

D. ILIESCU (Muncă) spune că formarea blocului unic, acest legământ sfânt ce s'a făcut, înseamnă o zi mare în istoria țării.

D. RADULESCU mulțumește Federației în numele micilor funcționari.

D. STANCU BUADIȘTEANU încheie cuvântările, spunând că legământul sfânt făcut azi, are o deosebită importanță. Frontul unic comun este cheia victoriei funcționarilor.

Vom face adunări în capitalele de județ și apoi un congres general la București și nu vom dezarma până nu vor învinge.

Mulțumește tuturor și scuză lipsa d-lor Toni, Moldoveanu și Cosacievicj cari aderă la frontul unic.

Citește apoi următoarea moțiune:

MOȚIUNE

Asociațiile profesionale ale funcționarilor publici de toate categoriile și din întreaga țară, inclusiv corpul didactic, corpul preotesc, corpul P. T. T. și corpul C. F. R., întrunite în adunare generală extraordinară astăzi, 29 Noiembrie 1936, având în vedere haosul și inechitățile, pe care le prezintă actuala salarizare a slujitorilor Statului, în urma discuțiilor urmate, au hotărât să formeze un front comun de luptă pentru înlăturarea cât mai grabnică a acestei stări de lucruri și pentru aducerea la îndeplinire a celor ce urmează:

1) Să se adopte de guvern proiectul de statut, alcătuit de Federația generală a asociațiilor profesionale de salariați publici și aprobat de congresul general, ținut la București în zilele de 25 și 26 Octombrie 1936.

2) Să se accepte de guvern, ca salarizarea tuturor funcțiilor publice existente să fie rezolvată, în mod definitiv, prin legea statutului, așa cum s'a rezolvat pt. personalul C. F. R., încă din anul 1933, prin legea statutului respectiv.

3) Să se adopte de guvern tabela de salarizare, alcătuită de Federație și anume ca parte integrantă a articolului 25 din proiectul de statut.

Prin această tabelă se asigură minimum de existență celei mai modeste funcțiuni publice, iar toate celelalte salarii se calculează pe baza coeficienților prevăzuți în tabelă, până la maximum de 15 ori salariul cel mai mic.

Se păstrează dreptul de gradatie, potrivit legilor organice respective, acelor cari, prin funcțiunea ce îndeplinesc, nu au posibilitatea de avansare, cum sunt corpul didactic, corpul preoțesc, etc.

4) În situația actuală, să se adopte ca minim de existență suma de lei 2500 lei lunar, așa cum s'a legislat pentru personalul C. F. R. Pe baza acestui minim se calculează și se plătește în prezent toate salariile dela C. F. R.

5) Încadrarea tuturor funcțiilor publice existente în tabela de salarizare să se facă prin concluc-

rarea armonică a tuturor asociațiilor profesionale de salariu publici.

6) Să se înlăture din decretul-lege referitor la statutul personalului C. F. R. dispozițiunile dela articolele 34 și 46, care sunt vexatorii pentru acești harnici muncitori și care tind la desființarea asociațiilor profesionale.

7) Adunarea generală extraordinară dă depline puteri d-lor: profesor dr. Hurmuzescu, președintele asociației generale al profesorilor universitari, I. Nisipeanu, președintele asociației generale a învățătorilor, părintelui Alexandru Nicoreanu, președintele-delegat al asociației generale a clerului ortodox român, C. Bobiceanu, președintele asociației întregului personal P. T. T., Romulus Georoceanu, președintele federației asociațiilor și sindicatelor profesionale C. F. R. și Stancu Brădișteanu, președintele federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici, ca să ia toate măsurile, pe care le vor crede necesare, pentru aducerea la îndeplinire a tuturor dezideratelor de mai sus.

Moțiunea este primită cu aclamațiuni de în treaga asistență.

DOCTRINĂ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Considerațiuni juridice cu privire la transferările Notarilor Comunali

de :

EMIL BOTIȘ

Doctor în drept din Paris, Avocat.

I.

Asociația Generală a Notarilor Comunali din România, prin diferite memorii înaintate Ministerului de Interne și prin repetate intervențiune făcute la titularii acestui departament, a dus și duce încă o luptă energetică împotriva transferărilor fără motiv a notarilor care, mai ales acum în miez de iarnă, sunt aruncați, împreună cu familiile lor dintr'un județ în altul îndepărtat, sau dintr'o provincie în altă.

Aceste transferări au stârnit o nemulțumire generală, din partea notarilor amenințați și glasul lor de mahnire s'a auzit în colonele revistei „Administrația Română” (v. mai ales articolul judicios publicat de Dl I. V. Vlad în Nrul 11 al Revistei „Administrația Română” sub titlul : „Iar transferările ...”)

Intr'adevăr față de bunul plac și arbitrariul la care se dedau unii dintre Dnii Prefecți de Județe

principiul stabilității funcționarilor consfințit de legea Statutului Funcționarilor Publici, rămâne literă moartă.

Intrebările ce se pun — și la care vroim să răspundem în cadrul acestui articol — sunt următoarele :

1.) În ce măsură sunt admisibile și legale transferările funcționarilor publici în general și a notarilor în special, și

2.) Prin ce cale notarii transferați în mod ilegal pot obține satisfacție, atunci când Ministerul de Interne nu ar ține seamă de justele lor doleanțe prezentate de Asociația Generală a Notarilor Comunali din România, prin organele ei de conducere.

II.

Stabilitatea în funcțiune este un drept ce izvoarește pentru un funcționar din actul său de numire.

Ea constituie una dintre cele mai prețioase garanții acordate de legiuitor, împotriva ingerințelor politicianismului în administrație. Ea dă funcțiunii publice acea independență fără de care serviciile publice ar rămânea pradă bunului plac și abuzurilor, iar întregul aparat de Stat ar decădea în anarhie, întronându-se un regim caracterizat prin următoarea formulă : **Abuzuri de sus în jos și servilism de jos în sus.**

Stabilitatea în funcțiune este un drept al funcționarului public consfințit de Statutul funcționarilor publici conform căruia titularul unei funcțiuni publice, nu poate fi înlocuit, suspendat, destituit, pedepsit fără o decizie disciplinară. El nu poate fi mutat, dintr-o localitate în alta decât atunci când transferarea lui este necesară în interesul serviciului. Acest interes de serviciu trebuie legalmente constatat, de către Comisiunea pentru propuneri și înaintări, care este datoare a-și motiva avizul cu considerența bineîntemeiate și dovedite. În plus transferarea nu se poate face decât în funcțiuni echivalente sau, bineînțeles, prin avansare.

Deosebirea dintre stabilitate și inamovibilitate rezidă în aceea că pe când funcționarul stabil poate fi mutat, cu observarea condițiilor de mai sus la cerere sau, chiar împotriva voinței sale, funcționarul inamovibil (cum sunt magistrații, sub-prefecții și pretorii), nu pot fi transferați fără a li se cere consimțământul, adică fără a fi cerut ei mutarea.

Principiul stabilității funcționarilor publici este prevăzut în art. 7, 49 și 50 din Legea pentru Statutul funcționarilor publici (publ. în Mon. O. din 19 Iunie 1923) care au următorul conținut :

ART. 7. — Funcționarii publici definitiv, de orice categorie, afară de acei cari prin Constituție sau prin legi speciale sunt declarați inamovibili, se vor bucura de stabilitate.

Ei nu vor putea fi transferați, pedepsiți și înlocuiți decât în anumite condițiuni prevăzute în legile de organizare ale corpurilor din cari fac parte.

Pentru funcționarii administrativi în genere, aceste condițiuni sunt arătate în partea a doua a statutului de față.

ART. 49. — Funcționarii pot fi transferați, după cerere, de la un serviciu la altul, sau chiar în altă autoritate, însă cu încuviințarea șefului superior al autorității ce părăsește și al acelei în care intră.

ART. 50. — Transferările de la un serviciu la altul în aceeași administrație, precum și transferările de la un județ la altul, în serviciile exterioare, sunt obligatorii, dacă sunt făcute în interes de serviciu, în funcțiuni echivalente și cu avizul conform al Comisiei pentru propuneri, numiri și înaintări. Func-

ționarii transferați în interes de serviciu au dreptul la transport gratuit pentru ei, familie și bagaje.

Detășările se vor face îndeplinind aceleași formalități ca și transferările.

La dispozițiunile de mai sus, Regulamentul Legii Statului F. P., la art. 50 din lege — pe care îl reproduce, — adaugă prin articolul s'u 90, următoarele aliniate :

ART. 90 din Reg. alin. 3. — În legile de organizare se vor prevedea condițiunile pentru mutările și stagiul pe care funcționarii din serviciu central îl vor face în serviciile exterioare.

Alin. 4. — Funcționarii mutați sau detașați sunt obligați să se conformeze art. 33 în ceea ce privește predarea serviciului și art. 10 în ceea ce privește intrarea în noul serviciu.

III.

Din textele citate mai sus rezultă că pentru ca o transferare să fie legală, ea trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni :

a) Transferarea trebuie făcută în interes de serviciu ;

b) Funcționarul să fie mutat într-o funcțiune echivalentă ;

c) Transferarea să se facă cu avizul conform al Comisiei pentru propuneri, numiri și înaintări.

Lipsa uneia dintre aceste condițiuni atrage cu sine nulitatea ordinului de transferare. Înalta Curte de Casație prin numeroase deciziuni a hotărât în acest sens. (v. Cas. s. III-a, No. 388/1928, publ. în Pand. Săpt. 1928, p. 496; Cas. s. III-a, dec. No. 624-928, publ. în Pand. Săpt. 1928, p. 598; Cas. III-a, dec. No. 1219/1929, Pand. Săpt. 1930, p. 22; Cas. III-a, dec. No. 435/1930, Jurispr. Gen. 1930 speța 1073, cf. Vermeulen : Statutul funcționarilor publici p. 339 și urm., vezi și deciziunea cea mai recentă; Cas. III-a, dec. No. 1923/1936, publ. în Revista „Administrația Română”, No. 12/1926).

Să examinăm în ce constă aceste trei condițiuni:

a) **Interesul de serviciu** este ansamblul de considerațiuni isvorite din necesitățile serviciului public, destul de puternice pentru a determina autoritatea competentă să ia unele măsuri care pot chiar vătăma interese particulare.

Esența acțiunii administrative este satisfacerea necesităților publice. Statul și subdiviziunile sale reprezintă interesul public. Tot ce face Statul trebuie să fie făcut în interesul obștesc. Puterea de comandament a Statului emană din principiul fundamental de drept public după care interesele publice premerg intereselor private.

Pentru realizarea interesului colectiv, Statul dispune de puterea sa de comandament. Decăteori însă puterea Statului este întrebuițată spre a favoriza

anumiți indivizi, ne găsim în fața unui **abuz de putere**.

Când transferarea funcționarului este făcută în interesul public, adică în interesul serviciului public — căci prin serviciile publice se asigură satisfacerea necesităților obștești — funcționarul ca și orice individ din Stat trebuie să se supună, chiar dacă nu-i convine.

Atunci însă când autoritatea publică abuzează de puterea sa și, în cazul nostru, transferă un funcționar stabil, dintr'un loc în altul, numai spre a putea plasa în locul lui un protejat al partidului, ne găsim în fața unui caz de **abuz de putere**.

b) **Funcțiunea echivalentă**. Transferarea unui funcționar într'o funcțiune inferioară constituie o **retrogradare** a lui. Prin funcțiune echivalentă se înțelege nu numai o funcțiune retribuită egal în buget, ci mai ales o funcțiune de aceeași importanță sub raportul atribuțiilor, a condițiilor de studii, a prestigiului, etc. (v. Cas. III-a, dec. No. 766/1927, publ. în Pand. Săpt. 1927, p. 827).

c) **Avizul conform al Comisiunei pentru propuneri, numiri și înaintări**.

Orice deciziune de transferare trebuie dată cu avizul prealabil al Comisiunei pentru propuneri, numiri și înaintări. Avizul trebuie **motivată**, stabilindu-se interesul de serviciu care necesită transferarea funcționarului.

Înalta noastră Curte de Casațiune și Justiție a hotărât în repetate rânduri că o transferare făcută pe baza unui aviz care se mărginește a arăta numai că transferarea este dictată de „un interes de serviciu” fără a se motiva acel aviz, adică fără a se arăta în ce se constă acel interes de serviciu, este ilegală.

Reproducem aci considerentele unei recente deciziuni ale Inaltei noastre Curți de Casațiuni :

„Considerând că în conformitate cu **dispozițiunile art. 50 din Legea Statutului funcționarilor Publici și art. 90 din Regulamentul ei**, transferările sunt **obligatorii**, dacă sunt făcute în interes de serviciu în funcțiuni echivalente și cu **avizul conform al Comisiunei pentru propuneri de numiri și înaintări**, din spiritul acestor texte rezultă că, pentru ea o transferare să poată produce efectele ei, trebuie să se arate atât interesul de serviciu bine și evident stabilit, care să explice și să motiveze transferarea, cât și să existe **avizul conform al zisei Comisiuni** ;

A decide că simpla anunțare a „asigurării bunului mers al serviciului” fără a constatare a interesului serviciului, este suficientă de a determina transferarea unui funcționar definitiv și stabil, ar fi să atingă în mod evident principiul stabilității consacrat de legea statutului funcționarilor publici și a lăsa câmp larg arbitrarului ;

Căci de altfel nici nu se poate concepe un aviz numai enunțat, fără o motivare ;

Că în asemenea situațiune Curtea de Ape stabilizează că în speță interesul de serviciu nu este motivat numai prin simpla lui enunțare, prin aceasta nu a săvârșit nici un exces de putere și nu a violat întru nimic textele menționate în motivele de casare, astfel că recursul devine nefondat. (Cas. III-a, dec. No. 1923/1936, preș. D-lui Cons. C. Crăciunescu).

Am văzut ce trebuie să înțelegem sub principiul stabilității funcționarilor publici — prevăzută de Legea Statutului — și care sunt condițiunile ce trebuie să îndeplinească o transferare ca să fie legală.

Până acum am examinat chestiunea stabilității funcționarilor publici sub aspectul ei **general**.

Să vedem acum care este **situațiunea specială a notarilor comunali** căci — după cum vom arăta mai jos — Legea Administrativă din 27 Martie 1936 acordă notarilor comunali o situația mai bună în ce privește stabilitatea în funcțiune, decât garanțiile oferite de Statutul funcționarilor publici pe seama celorlalți funcționari stabili, și decât aceea cuprinsă în veche lege administrativă.

Intr'adevăr pe când veche lege administrativă (Legea pentru organizarea administrațiilor locale din 3 August 1929) în articolul 184, prevedea, că toți funcționarii satelor și comunelor — deci și notarii comunali sau cercuali — sunt încadrați în Statutul funcționarilor și se bucură de toate drepturile acordate prin Statut — deci în primul rând de stabilitate în funcțiune - noua **Lege Administrativă din 27 Martie 1936 merge mai departe și enunță :**

„**ART. 131. — După 2 ani de funcțiune notarul va fi declarat de stabil, și — în afară de cazul când el va cere singur — nu va putea fi transferat decât prin decizia Ministerului de Interne, cu avizul comisiunei de disciplină**”.

Dispozițiunea de mai sus e într'adevăr surprinzătoare căci articolul citat după ce enunță că notarul va fi declarat de stabil după 2 ani de funcțiune, trage consecințe îndepărtate din principiul stabilității și acordă notarilor garanții ce depășesc stabilitatea.

Intr'adevăr transferarea funcționarului, în speță a notarului, numai la cererea sa sau disciplinar, sunt consecințe ale inamovibilității căci funcționarul stabil, după cum am văzut, poate fi transferat și în contra voinței sale, cu observarea celor trei condițiuni legale : a) interesul de serviciu ; b) funcțiunea echivalentă și c) avizul conform al comisiunei pentru propuneri, numiri și înaintări.

Ori, textul art. 131 din noua lege administrativă nu vorbește de interes serviciu și avizul conform al Comisiunei pentru propuneri, numiri și înaintări îl înlocuiește cu avizul comisiunei de disciplină.

A vroit Legiuitorul din 27 Martie 1936 să acorde notarilor inamovibilitate așa cum a dat această supremă garanță subprefecților și pretorilor ?

În cazul afirmativ, de ce nu a spus-o expres și categoric ?

De fapt ne găsim în fața unei creațiuni cu totul originale a legiuitorului din 1936 care între cele două diviziuni ale funcționarilor **stabili** și a celor **inamovibili** a intercelat o categorie intermediară a funcționarilor mai mult decât stabili și mai puțin decât inamovibil, încadrând pe notarii comunali în această categorie intermediară.

În urma textului contradictoriu al art. 131 din noua lege administrativă, situația notarilor comunali este următoarea : **deși sunt declarați numai de stabili ei beneficiază de toate consecințele inamovibilității.**

Rezultă că actualminte avem în țară următoarele categorii de funcționari :

a) **Funcționarii ce beneficiază de o inamovibilitate constituțională.** În această categorie intră magistrații al căror inamovibilitate este prevăzută în Constituție. Art. 104 al Constituției din 29 Martie 1923 glăsuște astfel : „Judecătorii sunt inamovibili în condițiunile speciale pe care legea le va fixa”. Nu toți judecătorii se bucură însă de această situație ; supleanții, ajutorii de judecători și procurorii nu beneficiază de inamovibilitate.

b) **Funcționarii ce beneficiază de o inamovibilitate legală.** În Constituția noastră din 1923 s'a prevăzut inamovibilitatea numai pe seama judecătorilor după cum am arătat mai sus. Cum din textul art. 104 din Constituție nu rezultă că **numai** judecătorii se bucură de inamovibilitate, cu alte cuvinte Constituția nu acordă în mod **limitativ**, exclusiv pe seama judecătorilor, inamovibilitatea, nimic nu a împedecat pe legiuitorul din 27 Martie 1936 să acorde inamovibilitatea și altor categorii de funcționari, anume subprefecților și pretorilor.

c) **Funcționarii mai mult decât stabili.** În această categorie intră notarii comunali pe care dea Legea Administrativă îi declară de stabili, ei nu pot fi transferați decât în mod disciplinar sau la cererea lor proprie.

d) **Funcționarii stabili**, care se bucură de regimul prevăzut în Statutul funcționarilor publici (v. art. 7, 49 și 50 citați mai sus).

Iată care a fost intențiunea făuritorilor Legii Administrative din 27 Martie 1936, când a acordat notarilor o stabilitate întărită, adică o adevărată inamovibilitate :

DI Ministru de Interne D. Iuca : (Răspunzând la Senat observațiunilor ce s-au făcut Proiectului actualei Legi Administrative referitor la situația no-

tarului.) „... noi vrem să-l scoatem (pe notar N. A.) de sub presiunile politice. Am luat toate garanțiile. De aci înainte nu se va putea muta un notar, decât după fapte determinate a fi pedepsite de lege și dacă aceste fapte sunt constatate de Comisiunea de disciplină care funcționează pe lângă Ministerul de Interne”.

DI I. C. Nicolaescu : (La desbaterile Legii Administrative în Cameră.) „Legea aceasta, Dlor deputați, asigură un statut legal funcționarilor administrativi. Nu mă ocup de prefect, care este un funcționar politic și a cărui autoritate este întărită prin această lege. Dar sunt două categorii, care formează cheia de boltă a administrației locale, două categorii a căror soartă o îmbrățișează noul proiect cu multă căldură și cu multă temeinicie, este vorba de notar și este vorba de pretor”.

„Notarii, Dlor deputați, capătă prin această lege o stabilitate efectivă. Dispare motivul mutării lor pentru un vag, pentru un nedefinit interes de serviciu, iar deciziunile de mutare a notarilor vor fi în viitor semnate de ministrul de interne, având avizul unei comisii disciplinare”.

Din examinarea textului art. 131 din Legea Administrativă coroborată cu declarațiuni atât de categorice din desbaterile parlamentare și expunerea de motive trebuie să concludem că **niciodată, în nici o lege administrativă de până acum notarii nu au avut o situația mai bună în ce privește stabilitatea lor în funcțiune.**

Dar, precum se întâmplă aproape întotdeauna la noi, cele mai frumoase intențiuni ale legiuitorului înainte de a fi traduse în fapte se isbesc de răutatea celor chemați să aplice legea. Omul zilelor noastre e plin de patimi și porniri egoiste, deci pentru ca o lege excelentă să dea roade bune e nevoie de a se schimba mentalitatea oamenilor, ceea ce este evident chestiune de educație și de lungă evoluție.

Astfel să esplică cum e putut apărea într'un mare cotidian din Capitală informațiunea (citată de DI Ionel V. Vla d), în care se vestea că la o prefectură din țară („nomina odiosa”) s'au întrunit parlamentarii județului, în frunte cu prefectul și primarul, spre a proceda la transferările notarilor — bineînțeles după considerațiuni ce nu au nimic comun cu necesitățile serviciilor administrative, căci dacă s'ar fi avut în vedere interesele administrației locale iar nu a „partizanilor”, prezența parlamentarilor nu era nici necesară și nici oportună căci ei reprezentând Legislativul, numai printr'o violare al principiului constituțional al separației puterilor au putut participa la deliberațiunile Executivului.

Legea Administrativă prin excelențele garanții date notarilor comunali a vroit să pue capăt „nepotismului” și samavolnicilor politicianiste, „obiceiu

pământului" însă — trebuie să constatăm — e mai puternic decât legea.

VI.

Există însă, din fericire, mijloace de luptă împotriva abuzurilor. Contenciosul administrativ, această admirabilă instituție a fost adoptată de la francezi de toate țările civilizate. În decurs de un secol geniul juridic francez a dat lumii două creațiuni juridice grandioase: a) Codul Napoleon adoptat de toate legiurile din Europa inclusiv Germania, afară de anglo-saxoni al căror viață juridică privată este stăpânită de dreptul numit „Common law” (adică instituțiunile cutumiare) și b) Contenciosul Administrativ.

Contenciosul Administrativ este controlul juridicțional al administrației. Prin el se readuce administrația la matca legalității, dela care se îndepărtează adesea. Istoricul contenciosului administrativ în țara noastră (v. lucrarea noastră „Justiția Administrativă în Proiectul de Lege Administrativă” publicată în Revista „Administrația Română” No. 12/1935), ne arată că guvernanților noștri nu le-a convenit acest control a legalității actelor administrative. De aceea, dela 1864 și până în 1923 s'a desființat și reînființat mereu contenciosul administrativ.

Acum însă el este înscris în Constituția țării și constituie ultima nădejde a cetățeanului, care bătând ușile ministerelor cu o petițiune în mână, decâteori i-se facea o nedreptate.

Dar acest contencios administrativ e încă greoi și costisitor în ramura lui organizată prin legea din 23 Decembrie 1925 și numai Curțile Administrative (fostele Comitete de Revizuire) dau o satisfacție deplină, ele funcționând rapid și fiind la îndemâna tuturor, ferite de fiscalitatea excesivă ce paralizază astăzi Justiția, prin sumedenia de timbre de toate categoriile.

VII.

Să vedem deci ce mijloace judiciare de apărare stau la dispoziția unui notar transferat peste voința lui și fără ca să se fi deschis împotriva sa vre-o acțiune disciplinară.

Căci din cele expuse mai sus rezultă că pentru ea o decizie de transferare a unui notar, dată de Ministerul de Interne, să fie valabilă se cer următoarele condițiuni:

- a) consimțământul celui mutat,
- b) avizul conform al comisiunii de disciplină de pe lângă Ministerul de Interne.

Neîntrunindu-se aceste două condițiuni, decizia de transferare este nulă de drept.

Cum se atacă o decizie ilegală de transferare în Contenciosul Administrativ?

Iată textul art. 1 și 4 din Legea Contenciosul

Administrativ din 23 Decembrie 1925 (v. excelența edițiune apărută în „Colecția Legilor României” de sub îngrijirea D-lui Profesor Universitar G. Alexianu, cu modificările ulterioare, cu lucrările preparatorii și jurisprudența la zi, Ed. „Universala” Alcalay & Co. București, 126 pagini. Lei 75.—)

„ART. 1. — Oricine se pretinde vătămat în drepturile sale printr'un act administrativ de autoritate făcut cu călcarea legilor și regulamentelor, sau prin reaua voință a autorităților administrative de a rezolva cererea privitoare la un drept, poate face cerere, pentru recunoașterea dreptului său la instanțele judecătorești competente arătate mai jos”.

„ART. 4. — Cererile întemeiate pe art. 99 și 107 din Constituție și art. 1 de mai sus vor fi introduse înaintea Curții de apel în circumscripția căreia reclamantul își are domiciliul.

Aceste cereri se vor putea face oricând. În cazul de înlocuire m u t a r e, sau punere la retragere în contra legii a funcționarilor înamovibili legal numiți, cererile se vor face în termen de 30 zile libere dela publicarea lor în Monitorul Oficial, în cazul când particularul a adresat cerere administrațiunii, cererea în justiție se va face după expirarea unui termen de 30 zile dela înregistrarea de către autoritatea administrativă sau dela notificarea ei prin portărei, și în termen de 30 zile libere dela această dată”.

Instanța competentă este deci Curtea de Apel în raza căruia domiciliază notarul mutat.

Termenul în care trebuie introdusă acțiunea: 30 de zile libere (adică fără se se socotească Duminecile și Sărbătorile legale) dela publicarea deciziei de transferare în Monitorul Oficial.

Timbrarea: Se va timbra: acțiunea, exemplarul II ce se comunică Ministerului, ordinul de comunicare, citațiuni (două), dovezi de înmanuare (două), taxă de portărel (v. legea timbrului) plus timbrele pentru fondul de aviație. (v. Legea pentru fondul național al aviației).

VIII.

Concluziuni: Am arătat care este situația stabilității notarilor așa cum o prevede Legea Administrativă din 27 Martie 1936. Am văzut și condițiunile ce trebuiesc întrunite de deciziunea de transferare spre a putea fi legală. În sfârșit am examinat și mijloacele de apărare ce legea pune la dispoziția celor lezați în drepturile lor prin acte administrative abuzive, în speță o decizie de transferare ilegală.

În cazul când dolanțele celor neîndreptățiți prezentate de notarii lezați — personal sau prin organele de conducere ale Asociației Generale a Notarilor Comunali din România, — nu ar fi ascultate, notarilor transferați în mod ilegal nu le rămâne altceva de făcut, decât a urmări anularea ordinului Ministerial ilegal prin Contenciosul Administrativ.

Anulabilitatea actelor juridice.

de Vasile V. Cutoiu, Doctor în Drept.

Am arătat într'un articol precedent *) cari sunt considerațiunile sociologice-juridice cari aduc nulitatea cât și anulabilitatea actelor juridice. Voiu examina mai jos dispozițiunile Legii Administrative.

Un act este anulabil general când nu întrunește condițiunile de formă cerute de legi și regulamente.

Cu alte cuvinte este anulabil un act căruia îi lipsească, afară de dată și semnătură, anumite condițiuni cari diferă dela caz la caz. Un astfel de act anulabil produce efecte juridice, deși suferă de un viciu de formă, dar numai dacă în 20 de zile libere nu a fost atacat sau dacă autoritatea tutelară l-a validat.

Prin analogia *juris et legis* în noțiunea actelor în globăm și deliberațiunile consiliilor comunale. Notarul are în tot momentul posibilitatea și datoria de a veghea ca deliberațiunile consiliilor comunale să întrunească un complex de condițiuni de formă și fond. Pentru aceasta vă cumpăni — este un principiu general — interesele locale sau individuale, cu cele colective generale.

În articolul precedent am arătat că, în linii generale, interesele locale se sacrifică, sunt substituite de cele generale. Dar când interesele locale sunt atât de importante încât nu permit o astfel de substituție, deliberațiunea poate fi valabilă cu o motivare în fapt și, dacă este posibil în drept, bine documentată. Natural acestea sunt cazuri sporadice.

Să luăm un exemplu.

Un consiliu comunal aduce — la propunerea notarului — o hotărâre prin care se delegează casierul comunal și un consilier cu ridicarea unor titluri și cu intervenția pentru a se aproba vânzarea unui parchet din pădurea comunală.

Acest obiect s'a supus deliberării consiliului comunal fără a fi trecut pe ordinea de zi. S'a cerut să se voteze urgența conform art. 65 al. 1 și 2. Consiliul comunal a votat urgente. Și anume: „Nu pot fi declarate urgente chestiunile privitoare la bugete, impozite, împrumuturi, acte de dispozițiuni, precum desemnarea în diferitele funcțiuni sau delegațiuni”. (Sublinierea noastră).

Deci coroborând acest articol cu art. 160 punctul 1., care declară anulabile actele „făcute cu călcarea sau omisiunea formelor prevăzute de legi și regulamente” (în speță s'a călcat și s'a omis în același timp interdicția art. 65 de a nu se vota urgența pentru desemnarea în diferite delegațiuni), hotărârea din exemplul nostru este anulabilă. Asta cu atât mai mult cu cât nu este motivată nici un fapt, nici în drept. Se poate însă deduce că aceasta delegațiune s'a dat având în vedere situația financiară precară a comunei, căci altfel nu era nevoie de ridicarea titlurilor și de intervenția pentru vânzarea lemnului.

*) Vezi No. 9/936 al Revistei noastre p. 166 și urm.

Ei, dar pe simple prezumții, chiar când acestea sunt *juris tantum*, nu se poate baza autoritatea tutelară spre a aproba o astfel de hotărâre contrară formelor legale prevăzute de art. 65 al. 3. Iată deci o hotărâre adusă în strictul interes local expusă suspendării.

Dacă era această hotărâre bine motivată cel puțin în fapt, putea fi substituit interesul local celui general.

În afară de actele făcute cu călcarea formelor prevăzute de legi și regulamente, art. 160 mai prevede încă 2 cazuri de anulabilitate strict limitativ enumerate în punctele 2 și 3. Și anume: sunt anulabile în baza art. 160 punctul 2 actele administrațiilor locale, de tutelă sau control „încheiate de cei care aveau, fie ei personal, fie rudele sau afinii lor până în al treilea grad inclusiv, vreun interes personal direct la încheierea actului, sau erau avocații sau însărcinații de afaceri ai celor cu care s'a încheiat”. Acest motiv, în Legea administrativă din 1929, era un motiv de nulitate în drept când era vorba de un interes indirect chiar, fără să fie prezenți cei interesați. Și era un motiv de anulabilitate, când era vorba de un interes direct și era de față cel interesat. Deci o crasă lipsă de logică juridică. Asta cu atât mai mult cu cât în art. 340 lit. a). (L. A. din 1929) se prevedea că sunt anulabile deliberațiunile consiliilor la care au luat parte consilierii, în care ei sau rudele lor, sau aliații până la al 4-lea grad inclusiv au un interes direct sau personal. Atunci care este sensul acestor dispozițiuni ?!

E posibil ca atunci când consilierul a luat parte la ședință și are un interes direct, să se declare numai anulabilitatea actului, iar când nu a luat parte la ședință și nu are decât un interes indirect să se declare nulitatea de drept. Este o crasă contradicție cu cele mai elementare norme de echitate și o lipsă totală a unui criteriu în stabilirea sancțiunilor. Toate acestea au fost îndreptate de legiuitorul din 1936. Așa încât motivul de mai sus duce doar la anulabilitate. De altfel și în alte paragrafe ale legii Administrative noi, legiuitorul dovedește mai multă logică juridică și simț practic decât cel din 1929 care a dovedit prea mult idealism. A vrut să construiască ceva din haos, ca un demiurg, și a rezultat un conglomerat amorf de forme în mare parte sterpe sau pline de contradicții.

Punctul 2 al art. 160 este strânsă legătură cu punctul 3. În mod inevitabil duce la acest punct în baza căruia este anulabilă, „Orice deciziune a vreunui consiliu deliberativ la care a luat parte vreuna din persoanele de sub aliniatul 2 de mai sus, afară de cazul când numărul necesar de membrii pentru funcționarea consiliului sau majoritatea legală puteau fi obținute și fără a se ține seamă de prezența sau votul acelor persoane”.

Cu alte cuvinte poate lua parte la ședință persoana interesată, dacă se putea obține majoritatea legală sau numărul de membrii necesar funcționării consiliului, fără a se ține seamă de prezența ei.

Așa încât dacă se dă, spre exemplu, în lucrare un pod unui consilier care este și frate cu primarul și nu numai că asistă la deliberări, dar ia parte cu votul său la hotărârea care îl privește, atunci când exista un număr de 7 membrii consilieri, afară de el și de primar, hotărârea nu este anulabilă ci are completă valabilitate și integritate juridică.

Numărul consilierilor cu cei interesați era de 9 (prezenți). Dacă-i scădem pe cei 2 interesați rămân 7 consilieri, deci numărul necesar de membrii pentru funcționarea consiliului este întrunit (având în vedere că întreg consiliului este de 11 membrii din cari 2 lipseau și 2 sunt interesați). Așa încât deși au votat cei doi interesați hotărârea este valabilă, în baza art. 160 punctul 3, deoarece scăzând voturile celor doi, rămâne atât numărul necesar de membrii pentru funcționarea consiliului cât și majoritatea legală pentru deliberări, fără a se ține seamă de ei.

Este această o chestiune destul de subtilă. Foarte ușor se poate greși un consiliu interpretând numai punctul 2 al art. 160 L. A., fără a merge mai departe făcând legătura cu punctul 3.

În linii generale spre a evita pe cât posibil aducerea de acte anulabile cari daunează atât intereselor locale cât și celor generale, este de recomandat ca notarul să exercite o permanență și subtilă supraveghere la deliberările consiliului comunal, pentru ca acestea să nu fie aduse contrar legilor și regulamentelor în vigoare. O cât mai mare atențiune să se dea interpretării legilor la deliberări, făcându-se legătura cu diferitele articole de legi și regulamente.

Cât privește invocarea anulabilității, termenul este de 20 zile libere dela comunicarea deciziei. Dacă în acest termen strict — fatal — nu a fost invocată anulabilitatea nici de administrație însăși, nici de organele de control și tutelă; precum nici de partea interesată — pentru aceasta în 20 zile libere

dela afișarea deciziei — deciziunea rămâne complet valabilă. O inovație a legii noi este acest termen de 20 zile. Chiar și termenul de invocare a nulității de drept — care în Legea din 1929 era nelimitat — a fost redus de noua lege la 10 ani.

În cazul unei anulabilități în condițiunile art. 160 pct. 2, dispozițiunea legală cade aplicând punctul 3 (dacă este cazul). Și invers: anulabilitatea rezultată din reaua sau greșita interpretare și aplicare a art. 65, este strictă având în vedere dispozițiunile categorice ale art. 160, pct. 1.

Remarcă: nu orice acte ale administrațiilor locale, de tutelă sau control sunt anulabile în condițiunile art. 160 pct. 1. Căci există și o dispoziție mai drastică: aceea a art. 159 pct. 3 în baza căreia actele „făcute cu călcarea legilor și regulamentelor în vigoare” sunt **nule**. Deci anulabile sunt numai cele făcute cu călcarea **formelor prevăzute de legi și regulamente**. Și iată: am ajuns la aserțiunea făcută la începutul acestei quintesente de studiu: ca motive de anulabilitate — în condițiunile art. 160 pct. 1., găsim numai în lipsa condițiunilor esențiale de **formă**. Deci reviu la leit-motivul din articolele precedente: o cât mai mare importanță la **forma actelor**. Condițiunile de nulitate sunt plausibile oricând; și numai reavoința organelor le poate promova. Până când condițiunile de anulabilitate de cele mai multe ori — dacă nu întotdeauna — sunt rezultatul neglijenței. Mai mult: sunt rezultatul chiar a bunei credințe din partea organelor necunoscătoare a legii. Așa încât o importanță datorică a notarilor este coordonarea actelor organelor deliberative, cu legea. În fiecare moment notarul să fie ca un seismograf și să intervie prompt la repararea ilegalității produsă prin bună credință chiar, dar în necunoaștere a dispozițiunilor legale.

Acest rol îi revine notarului cu atât mai mult cu cât este singurul — în mediul rural — care cunoaște și trebuie să cunoască legea, căreia în modul expus mai sus îi poate da maximum de vitalitate, ceea ce este și scopul unei ideale legi administrative.

Justiția la sate.

Justiția la sate are un câmp de activitate foarte restrâns. Mai toate problemele pe care ea este chemată să le deslege, se referă la pământ. Țăranii nu fac acte dotale, testamente, donațiuni, gajuri, cesiuni, de creanțe, etc., de cât în cazuri foarte rare și chiar în aceste cazuri, originea afacerii e tot pământul. Din modul cum este repartizat și stăpânit pământul, rezultă și afaceri penale și cele civile și actele de notariat. Rolul justiției la sate e determinat deci de legile generale, cari organizează proprietatea și posesiunea bunurilor nemiscătoare. În regiunile în cari proprietatea imobiliară este cadastrată, cum e în Transilvania, în Banat și în Bucovina, sarcina justiției rurale este mai ușoară. În regiunile unde nu este cadastru, acolo justiția are o sarcină foarte grea și câte odată cu neputință de îndeplinit. Instanța care aștrage cele mai multe afaceri țărănești este judecătoria de ocol.

Tribunalul e cunoscut de țărani numai ca instanță de apel. Judecătoriile cu proprietatea necadastrată, au în penal, pe lângă contravențiile și delictele curente, o mulțime de afaceri rezultând din nedeterminarea și nestabilitatea proprietății. Bătăi și răniri grave, distrugerii de lucruri și de animale, desființări de hotare etc. Lăsând deocamdată la o parte crimele săvârșite pentru pământ și unele delictes cu aceeași cauză, pentru a ne ocupa numai de judecătoriile de ocol, și trecând la competența lor civilă, aci găsim deosebirea cea mare între partea din țară cadastrală și cea necadastrată. În Vechiul Regat și în Basarabia proprietatea țărănească anterioară exproprierii, de după războiu, ajunsese prea mică din cauza continuilor împărțiri între moștenitori. Partea gravă era însă nedeterminarea pe teren prin forme legale și publice a acestor parcele de proprie-

tate. Pământurile obținute prin expropriere au avut aceiași soartă. Partajele între moștenitori se fac de cele mai multe ori prin bună învoială între părți. Judecătoria nu intervine decât când părțile se ceartă între ele și când, pe lângă afacerea civilă a intrat și una penală de bătae, furt de recolte, schimbare de hotare, etc. Chiar când se dă o hotărâre de partaj și această hotărâre este transcrisă în registrele tribunalului și executată pe teren, prin procese-verbale de punere în posesie în toată regula, formalismul judecătoresc rămâne străin de viața reală, fiindcă nu există plan general, autentic și public, ci hotărârile rămân tot nesigure și determinabile numai cu martori. Nestabilitatea și nesiguranța e mărită de foarte multe ori prin suprapunerea unui succesiuni peste alta. La împărțeala între frați, se adaogă împărțeala cu și între descendenții unuia din frați decedat. Unchii caută să îndepărteze pe nepoți, mai ales dacă sunt minori, iar nepoții, dacă sunt mari și se pot apăra, țin să vie la parte egală cu unchii. De aceea satul clocotește de intrigă, de ură și de dușmănie, mai ales între rude. La arat, la secerat, și la cules, satul este împărțit în mici triburi reprezentând grupuri de familii înrudite și îndușmănite uneori până la moarte. Justiția cu formalismul ei rigid și solemn nu intervine în acest viespar decât la cererea părților în materie civilă și cu pedeapsa, după săvârșirea faptelor, în materie penală. Nicăieri nu se poate vedea mai bine slăbiciunea organizației noastre de stat, decât în această aplicațiune a justiției la viața satelor noastre. O populațiune de păstori primitivi, abia deprinsă cu agricultura și abea desrobotă de legăturile prin care era constrânsă la muncă, e lăsată acum să se sfâșie pe o proprietate devenită repede prea îngustă numai pentru că satul nu a putut organiza un cadastru, iar justiția nu poate avea drept de inițiativă. Justiția după regulile clasice de drept român, aplicată populațiunii noastre rurale este aproape o deriziune. E costumul de gală a negrului, cu frac și

cu joben, dar cu picioarele goale. Justiția la sate trebuie să fie mai de grabă o administrație severă și plină de inițiativă, decât o aplicațiune mecanică de legi și regulamente, făcute de cele mai multe ori fără de nici o cunoștință a realităților rurale. Impărțirea pământului la țărani s'a făcut cu o totală lipsă de orice măsură de reglementare individuală pe teren. E ca și când cineva ar fi aruncat un pumn de bani de aur, unor oameni necăjiți de pe stradă, pentru ca apoi să se bucure de lupta lor și de sângele pe care și-l varsă unii altora.

Parcelarea neconținută a pământului, chiar când nu dă naștere la unele fenomene sociale, față de care justiția clasică este neputincioasă, duce la rezultate foarte curioase și în care justiția civilă e oarecum exclusă.

În regiunile de deal și la munte, unde pământ e puțin și populația e deasă, acolo fărâmițarea proprietății a ajuns la limită, iar limita este părăsirea parcelei, devenită inutilizabilă. Parcelele astfel părăsite, cad într'un fel de proprietate comună, la care se cred îndreptățiți deocamdată rudele, și apoi cu încetul, tot satul. Într'o scrisoare foarte bine făcută și documentată, pe care mi-a trimis-o d. Pandele Vuescu, învățător din satul Cerna-Vârf, jud. Mehedintzi, am găsit descrise pe larg efectele acestui comunism agrar provenit din excesul de diviziune a proprietății individuale. Nici o măsură legislativă pentru a pune capăt acestui proces nesănătos, n'a avut efectul dorit. Legea excepțională din 1911 pentru încetarea diviziunii în pădurile devălmașe, administrațiile comune după legea Sisești și eforiile islazurilor înființate la 18 Martie 1935, toate au rămas numai pe hârtie.

Când proprietatea rurală va fi rotunjită prin majorat până la 25 hect. și fixată prin cadastru, atunci vom putea avea și justiție clasică la sate.

A. Corteanu.

Gospodăria edilitară a comunelor rurale în legea ad-tivă.

— Comentarea art. 144 din Legea ad-tivă. —

Actuala lege administrativă cuprinde — în general — multe dispozițiuni sănătoase pentru întreaga gospodărie a Țării și — în special — isbitoare inovații față de aceea a comunelor rurale. Fără să vrem, trebuie să recunoaștem deosebită grijă pe care legiuitorul actual a pus-o pentru viitoarea gospodărie a satelor noastre. De unde până azi, măsurile de acest fel erau simple parodii legale, sortite să rămână în domeniul analelor, actuala lege își propune să ridice starea de amorțeală în care zac astăzi comunele noastre rurale, obligând pe conducătorii satelor să execute un program de lucrări sistematice întocmit, menit a aduce schimbări utile și de mare importanță pentru gospodăria rurală.

În adevăr, prin art. 144 din legea administrativă,

„toate comunele de orice categorie (deci și comunele rurale N. A.) vor trebui să aibă planuri de situații și sistematizare”. O asemenea dispozițiune a fost și în legea pentru organizarea administrației locale, din 1929, — deși această lege, prin art. 115-126, pusese această obligațiune mai mult în seama comunelor urbane și climaterice, iar pentru comunelor rurale această însărcinare fiind lăsată la aprecierea organelor și nevoilor locale, — dispoziție care fiind lipsită de o sancțiune imediată, a făcut ca nici chiar comunele urbane să nu poată executa o asemenea îndatorire, pentru principalul motiv că aceste planuri de situații și sistematizare necesitând sume prea mari pentru întocmirea lor, această dispozițiune nu s'a pus în aplicare — după cum am zis — nici măcar de comunele urbane cari — comparativ —

dispun de venituri aproape de nemăsurat cu acelea a comunelor rurale. Și dacă comunele urbane nu și-au întocmit asemenea planuri, era de așteptat ca și comunele rurale să nu întreprindă absolut nimic în această direcție.

Așa fiind, legiuitorul actual, apreciind — din rezultatele practicei administrative, — că un plan de sistematizare costă mulți bani, prin alin. 2 din art. 144 al legii a prevăzut ingenioasa dispoziție că acele comuni cari nu dispun de asemenea fonduri, în mod obligatoriu să treacă în bugetul fiecărui an — începând chiar din exercițiul 1936/1937 — o sumă parțială care se va fixa de autoritatea tutelară și care se va consemna la Cassa de Depuneri, cu această destinație, spre a se folosi numai în acest scop; iar pentru asigurarea executării unei asemenea dispozițiuni, legiuitorul a prevăzut severa sancțiune arătată de alin. ultim din art. 144, care, în următorii termeni categorici precizează și spune că: **„sub nici un motiv aceste sume nu vor putea căpăta o altă destinațiune și nici un organ nu va putea da descărcare legală gestionarului căzut într'o asemenea culpă”**.

Nici că se putea o dispozițiune mai clară, mai complectă și mai expresă ca aceasta, ceea ce înseamnă că expresia legiuitorului este fermă și de reînduplecat. Cu o astfel de măsură, credem că de azi înainte comunele nu vor mai executa nici-o operă edilitară decât în baza unui plan de situație și sistematizare, pe care neapărat trebuie să și-l întocmească, dacă nu momentan, cel puțin în condițiunile arătate mai sus, de art. 144 din lege.

În aceste planuri vor fi prevăzute măsuri pentru determinarea vetrei comunale, în care se vor clădi tot felul de instituții publice, ca: primăria, biserici, școli, spitale, dispensare, grădini de copii, băi publice, biblioteci, muzee, monumente, etc.

De asemenea, în aceste planuri de situații și sistematizare se vor mai prescrie măsuri pentru alinierea șoselelor, ulițelor și piațelor, pentru alinierea clădirilor, pentru închidere și deschidere de drumuri, șosele, piețe, parcuri și în sfârșit pentru denumirea lor și în special pentru numerotarea caselor.

Se va căuta pe cât posibil ca aceste măsuri de stabilire a regulilor de construcțiune și alinieri să se execute ținându-se seama de situația topografică, de soliditatea terenului, de monumentele istorice și de cerințele salubrității, circulațiunii, comerțului, industriei și în general de toată dezvoltarea economică a regiunii.

Se va mai căuta de asemenea să se ia măsuri pentru înfrumusețarea comunei, plantându-se arbori ornamentali și pomi fructiferi, atât pe șosele, cât și împrejurul tuturor localurilor publice.

Toate aceste măsuri se vor lua în cadrul general al planului de situație și sistematizare ad hoc, care trebuie să fie întocmit avându-se în vedere atât aceste considerațiuni enumerate mai sus, cât și posibilitatea de dezvoltare a comunei, în viitor.

Este drept că în acest sens mai există astăzi în vigoare și normele prevăzute de **„Regulamentul pentru alinierea satelor și construcția locuințelor, fărănești”, din 1892**, însă aceste norme sunt prea generale și nu se mai potrivesc cu timpurile înaintate de astăzi; de aceea bine a făcut legiuitorul, când a impus fiecărei comuni să-și aibă planul ei de situație și sistematizare, mai ales că în împrejurările actuale comuna mai are nevoie atât de adăposturi pentru apărarea pasivă și anșiaeriană, cât și de terenuri pentru amenajarea câmpurilor de aterizare.

Din toate acestea rezultă că de azi înainte nu se va mai construi oricum și din orice material; satele se vor gospodări numai după aceste norme fixate în planul de sistematizare și cu posibilități de expansiune în viitor. Procedându-se în acest mod, comunele nu vor avea decât de câștigat, printr'o înfrumusețare și dezvoltare bine orânduită, care va fi respectată de toți — planul de sistematizare nefiind altceva, decât un program bine chibzuit, cu perspectiva continuității și pe care toți conducătorii satelor sunt obligați să-l respecte și să-l aplice cu sfintenie, — el fiind în acelaș timp ca un patrimoniu al comunei.

Grija legiuitorului este atât de mare, încât pentru respectarea dispozițiunilor art. 144 și următoarele, din legea administrativă, a prevăzut severe sancțiuni pentru cei ce nu se vor conforma, căci iată ce zice art. 152 din lege: **„oricine deschide străzi, pasaje, infundături sau execută parcelări, fără autorizarea consiliului comunal, va fi trimis în fața judecătorului ocolului respectiv și pedesit cu amendă dela 5000—50.000 lei”**, iar **„construcțiunile executate în afară de aliniere sau contra dispozițiunilor regulamentare (adică contra planului de situație și sistematizare N. A.) vor fi dărămate de organele comunale, în contul proprietarilor... etc.”** (Art. 156 din lege.)

Deci, nici-o parcelare și nici-o deschidere de infundătură nu se va mai executa în viitor, decât conform autorizației date de consiliul comunal pentru cazurile prevăzute de art. 150 din legea administrativă și de primarul comunei pentru lucrările de construcție și de edilitate în genere — prevăzute de art. 154 din aceeaș lege — autorizații cari nu se vor putea da decât pe baza avizului serviciului tehnic și conform cu planul de situație și sistematizare.

Relevăm totdeodată și o altă măsură salutară a legiuitorului actual pentru comunele rurale, și anume că, prin **„Legea pentru organizarea pompierilor”**

— din anul acesta — s'a prevăzut de asemenea obligațiunea pentru comunele rurale, de a se înzestra cu materiale pentru combaterea incendiilor, — dându-le în același timp dreptul comunelor rurale de a percepe în acest scop, anumite taxe pe clădiri, conform punctului 45 din Tabloul de impozite și taxe, anexat la legea administrativă.

De asemenea, legiuitorul actual a lărgit mult sfera de resurse pentru comunele rurale, dându-le dreptul a percepe aproape aceleași taxe ca și com. urbane; — și nu pot încheia acest articol, fără a nu pomeni cât de importantă este pentru com. rurale, una din aceste dispozițiuni și anume cea dela punctul 9 din **Tabloul de impozite anexat de legea administrativă**, relativ la crearea unui impozit nou pe fiecare bilet de intrare la spectacolele de orice fel, — în scopul de a servi la susținerea cheltuelilor co-

munei pentru asistența socială.

Intențiile legiuitorului sunt foarte bine venite. însă credem că imposibilitățile financiare de realizare vor fi cele cari vor opri în loc imediata întocmire și realizare a planului de situație și sistematizare.

Totuși, cu aceste impulsțiuni legale categorice, viața comunelor rurale vor lua un avânt nou în a se gospodări, putând a se desvolta în liniște și prin propriile lor posibilități; — rămâne numai ca conducătorii satelor să-și înțeleagă rostul chemării lor și să depună tot sufletul pentru înfăptuirea pe teren a textelor din legea administrativă — despre cari s'a vorbit mai sus, căci de priceperea și iscusința lor depinde de azi înaintea desvoltarea gospodărească a comunelor noastre rurale.

Nic. M. Bărbulescu, pretor.

Despre tutelă și curatelă.

Art. XX. din anul 1877 (Ardeal).

Cetățenii români, fără deosebire de sex, vor deveni majori la împlinirea vârstei de 21 ani.

Femeile, întrucât sunt legal căsătorite, vor deveni majore și înainte de împlinirea vârstei de 21 ani. Aceasta calitate o mențin chiar dacă căsătoria este desfăcută prin divorț sau decesul soțului.

EMANCIPAREA.

La cererea părinților, sau în lipsa lor la cererea tutorului, minorii se amancează de drept la vârsta de 18 ani dacă :

1. Minorul dorește să conducă singur afacerile ;
2. Dorește a practica o industrie sau comerț ;
3. Dacă minorul întemeiază o căsnicie proprie, sau dacă tatăl predă averea sa minorului să dispune liber de ea.

Cererile se vor înainta Tribunalului, secția tutelară, spre aprobare și în general vor fi ajustate cu următoarele anexe : Extrasul de naștere al minorului, declarația părinților sau a tutorului în baza căreia se învoiește la emanciparea minorului, Certificat comunal, din care reieșcă că emanciparea este în favoarea minorului. Natural, cererea de emancipare se va aproba de secția tutelară numai dacă este în avantajul minorului, ca atare nu este destul, dacă se dovedește că minorul dispune de o capacitate și maturitate suficientă, deoarece aceste sunt calități personale indispensabile.

PRELUNGIREA MINORITĂȚII.

Starea de minoritate se prelungește, dacă mjno-

rul duce o viață risipitoare, dacă s'a încurcat în datorii, sau dacă din punct de vedere fizic sau psihic nu este sănătos și ca atare nici după îndeplinirea vârstei de 21 ani nu este capabil a se susține singur. Cererea cu privire la prelungirea minorității, se va putea înainta locului competent, înainte de împlinirea vârstei de 20 ani al minorului. După împlinirea acestei vârste, cererea se va putea înainta, numai dacă motivul pentru care se cere prelungirea minorității, s'a ivit după împlinirea vârstei de 20 ani.

Sunt îndreptățiți a înainta cerere cu privire la prelungire minorității: părinții minorului, în lipsa acestora bunicii minorului, iar în lipsa acestora, rudele colaterale până la gradul al patrelea și în fine tutorul minorului.

Dacă motivul pentru prelungirea minorității a încetat, încetarea tutelei o pot cere toți aceia, cari sunt îndreptățiți a cere prelungirea și chiar minorul însuș.

PUTEREA PĂRINTEASCĂ.

Puterea părinescă o exercită asupra copilului legitim și legitimat tata, iar asupra copilului adoptat, adoptatorul dacă cu ocazie actului de adopțiune tata legitim nu și-a rezervat puterea părinescă.

În virtutea acestui drept tata este reprezentantul legal al copilului său, va dispune asupra averii minorului fără dare de seamă însă numai în limitele legii.

Tata este obligat a cere aprobarea secției tutelare în următoarele cazuri : Când cumpără, vinde sau schimbă imobilele proprietatea minorului, când copilul se va adopta de cineva, când primește sarcini și obligamente cambiale în sarcina minorului și în toate cazurile amintite la emancipare.

Puterea părintească încetează : Dacă tata este pus sub curatela, dacă tata este condamnat pentru crimă pe mai mult de un an. Tata iar devine în drept a exercita puterea părintească, după încetarea curatelei sau după ce a îndeplinit pedeapsă. Suspendarea puterii părintești o poate cere oricine.

C U R A T E L A.

Persoane majore se pun sub curatelă :

Dacă cunt alienați, ori surdo-muși și nu pot înțelege prin semne, risipitorii, cei condamnați la închisoare și în fine cei absenți dela domiciliu cel puțin un an.

Minorii se pun sub curatelă în următoarele cazuri :

Dacă tatăl, numește curator pentru administrarea averii minorului, dacă mama nu vrea să administreze averea minorului, dacă acela care a testat sau a donat o avere minorului, în actul de testare sau donare a numit curator sau a exclus pe tatăl, ori pe tutorul dela administrarea averii și în fine când interesele al minorului ori al interzisului sunt în contradicere cu interesele tatălui, tutorului sau curatorului său.

Curatela se cuvine în primul rând: soțului, apoi tatălui, mamei, iar în lipsa acestora bunicului din partea tatălui, bunicului din partea mamei, iar dacă și ei ar lipsi sau ar fi împiedicați urmează rudele colaterale, masculine până la gradul al patrelea.

T U T E L A.

Tutoratul se cuvine în primul rând aceluia, pe care la numit tata ca tutor în testamentul său. În caz că tata n'a numit tutor prin testament, tutoratul trece asupra mamei în calitate de tutore natural și legal.

Mama e obligată a primi tutoratul asupra minorului, însă nu este obligată să primească administrarea averii minorului. Dacă mama eventual nu mai trăește, tutoratul trece asupra bunicului după tată, iar în lipsa acestuia tutoratul trece în sarcina bunicului după mamă, iar dacă nici acesta nu este în viață, tutoratul trece în sarcina rudelor colaterale, masculine până la gradul al patrelea. Tutoratul minorului ilegitim se cuvine numai mamei majoră. Aici amintesc ca tatăl natural nici odată nu poate fi propus ca tutor minorului ilegitim.

Nu pot fi tutor : Femeile cu excepția mamei naturale sau legale, a mamei adoptive și a soției. Persoanele cari au fost destituite din funcțiunea de tutor, ori curator. Acci cari stau sub faliment. Că-

lugării, acei cari au fost condamnați la închisoare pentru faliment fraudulos sau delict. Persoanele minore, sau acei cari însuși stau sub tutela ori curatelă.

Afară de cazurile amintite mai sus, nu pot fi tutor sau curator persoanele pe cari le-a exclus tatăl minorului, acei cari personal sau a căror soție, copii, părinți stau în proces cu minorul.

Tutorul ori curatorul e obligat a cere aprobarea Tribunalului secția tutelară în următoarele cazuri: cu privire la educația minorului, în cazul adoptării minorului, în cazul stabilirii minorului în străinătate, dacă cumpără, schimbă, vinde din averea minorului, cu privire la căsătoria minorului în general, dacă în această privință nu se stabilește o înțelegere între tutore și părinți respective rudele minorului. Privitor la căsătoria minorului sub 18 ani și a minorei sub 16 ani se va face totdeauna aprobarea secției tutelare, exceptându-se cazul dacă tutorele minorului sau a minorei este bunicul lor, cari conform art. 8 din legea XXXI, anul 1894, va putea consimți la căsătorie fără aprobare specială din partea autorității tutelare.

Tutorul ori curatorul este obligat să primească funcția lui în termen de 8 zile, dela ziua primirii decretului de tutor sau curator, dela care dată va începe și răspunderea lui față de minor.

Aurel E. Mezin, subnotar.

PUBLICAȚIUNI OFICIALE.

Asoc. Generală a Notarilor Comunali din România.

„Filiala jud. Muscel“.

PROCES VERBAL

de constituirea „Filialei-Muscel“ din 10 Dec. 1936.

La propunerea D-lui Notar Gh. Roșu de a se înființa și în jud. Muscel „Filiala Asociației Notarilor Comunali din Muscel“, notarii prezenți propun a se forma Biroul din :

Președinte Gh. Comănescu-Rucăr.

Asistenți : D-nii Victor Mareș-Drăghici,
Gh. Manolescu-Poenița.

Secretarii : N. Iordăchescu-Berevoești-Pământeu,
Alex. Stănculescu-Miorenii.

La ședință asistă Dl H. Bălănescu, Subprefect al județului, Dl B. Comănescu, pretorul plășii Răul Doamnei și Dl Mihail Firica, Șeful serv. contab. jud.

Dl Subprefect luând cuvântul scuză absența Dlui Prefect și exprimă mulțumirea, că în termenul de 5

ani, de când funcționează în Ad-ția jud. Mușcel, a avut ocaziunea, să asiste la constituirea acestei „Filiale“.

Propunerea Dlui Notar Gh. Roșu este luată în considerare și aprobată în unanimitate de toți D-nii Notari membrii prezenți.

Se dă citire statutului Asociației Generale a Notarilor din România, cari se aprobă întocmai.

Procedându-se la alegerea Consiliului de Administrație al „Filialei“ potrivit art. 22 din statut, se alege prin aclamații în unanimitate următoarele persoane :

1. Diaconescu Eustațiu, Albești ; 2. Samoilă, Lerești; 3. Gh. Comănescu, Rucăr; 4. Gh. C. Roșu, Glâmbocel; 5. Constantin Nicolae, Topoloveni; 6. I. Olteanu, Dâmbovicească; 7. D. Aldea, Bughea de sus; 8. N. G. Nicolaescu, Mihăești; 9. Gh. Manolescu, Poenița; iar Dl Gh. Ionescu, Boștea, Prefect. jud. Mușcel și Dl H. Bălănescu subprefect, adunarea îi alege ca președinți de onoare pe viață.

Se alege ca cenzori activi :

T. Alexiu, Leordeni, Bratu, Pietroșani, B. Olaru, Voinești,

Supleanți :

M. Bălănescu, Ciuliuța, I. Rizescu, Vencșoara și N. Mușetescu, Stoenști.

În urma acestei alegeri efectuate se va proceda la alegerea Președintelui, Vice-președintelui, secretar și casierului, care operațiune se va face cu un proces verbal separat, fixând cotizația de lei 30 lunar; iar Dl notar Gh. Roșu va convoca consiliul pentru constituire chiar azi 10 Dec. 1936, de care se ia act de către membrii aleși.

Drept pentru care am dresat prezentul Proces-verbal.

Președinte (ss) **Gh. Comănescu.**

Asistenți: (ss) **Gh. Manolescu,** (ss) **V. Mareși.**

Secretari: (ss) **N. Iordăchescu,** (ss) **Al. Stănculescu.**

Conf. cu originalul. — 12. XII. 1936.

Președ. Filialei Mușcel,

Notar, **Gh. Const. Roșu.**

Asoc. Generală a Notarilor Comunali din România.

„FILIALA-MUȘCEL”.

PROCES VERBAL No. 1.

Astăzi 10 Decembrie 1936.

Subsemnații Gheorghe C. Roșu, Gh. Comănescu, J. V. Samoilă, Gh. Manolescu, Dimitru Aldea, Nicolae G. Nicolaescu și Ioan Gh. Olteanu, toți aleși ca membrii în Consiliul de Administrație al Filialei-Mușcel, sub președinția D-lui Gh. Manolescu ca cel în mai în vârstă dintre membrii aleși și prezenți ;

Se menționează ca D-nii : Eustațiu Diaconescu și Const. Nicolae membrii aleși au lipsit dela ședință.

Ne-am întrunit astăzi în localul Prefecturii Mușcel „Palatul Administrativ” și am procedat conf. art. 23 din statutul Asoc. Generale a Notarilor Comunali din România, conform hotărârei luate prin procesul verbal de constituire, la alegerea Președintelui, vice-președ., secretarului și a casierului „Filialei”.

În unanimitate și prin aclamații se alege D-nii :

Gh. C. Roșu, Președinte, notar, Glâmbocel.

Gh. B. Comănescu, Vice-președ., notar, Rucăr.

I. V. Samoilă, membru și casier, notar, Lorești.

Dimitru Aldea, membru și secretar, notar Bughea de sus.

Iar D-nii : Ion G. Olteanu, Gh. Manolescu, Nicolae Gh. Nicolaescu, Eustațiu Diaconescu și Constantin Nicolae ca membrii în acest consiliu.

Se menționează, că în cursul ședinței s'a prezentat și Dl Eustațiu Diaconescu membru ales.

După ce Dl Președinte mulțumește Dilor membrii din Consiliu pentru încrederea acordată, ședința se ridică.

Drept care am dresat prezentul Proces verbal.

Președinte (ss) **Gh. C. Roșu.**

Vice-președ. (ss) **Gh. Comănescu.**

Membrii: (ss) **Ion Gh. Olteanu,** (ss) **Nic. G. Nicolaescu,** (ss) **Gh. Manolescu,** (ss) **Eustațiu Diaconescu.**

Casier: (ss) **Ioan V. Samoilă.**

Secretar: **D-tru Aldea.**

Conf. cu orig. — 12. XII. 1936.

Președ. Filialei Mușcel,

Notar, **Gh. Const. Roșu.**

Congresul pretorilor din întreaga țară.

— Discursul d-lui ministru D. Iuca. Desbaterile. —

La 16 Decembrie crt., dimineață a început în sala de consiliu a prefecturii județului Ilfov, congresul pretorilor din întreaga țară, constituiți în asociație generală, sub președinția d-lui dr. I. M. Popu, subprefectul județului Năsăud.

Ședința de deschidere a fost prezidată de d. Dimitrie Iuca, ministru de interne.

Deasemenea, pe lângă membrii asociației, au mai luat parte și d. V. Gh. Bărcă, subsecretar de stat la interne, col. Aurel Solacolu, prefectul județului Ilfov, d. Toncescu, inspector general ad-tiv, Eșeanu, directorul personalului din min. de interne, Gh. Milencovici, președintele Asociația Generală a Notarilor Comunali și d. R. Aron, secretarul general ale Asociației Generale a Notarilor Comunali.

CUVÂNTAREA D-LUI DR. I. M. POPU.

Ședința este deschisă la orele 10 jumătate.

Salutând prezența d-lui ministru de interne D. Iuca, d. I. M. Popu, președintele asoc. generale a pretorilor din România, spune următoarele:

Domnule ministru,

Domnilor și iubiți colegi,

Cred că sunt în acord cu simțămintele dvs. unanime, ca primul cuvânt, ce se rostește aici în adunarea generală, congresul pretorilor din întreaga țară, să exprime gândul nostru de omagiu și adânc respect către Acela, ce sintetizează în momentul de față toate aspirațiile românești și sub imboldul Căruia, România întregă progresa.

Să deschidem, așa dar, desbaterile adunării noastre, cu gândul la M. S. Regele Carol II, ocrotitorul tuturor funcționarilor, înaltul animator al tuturor acțiunilor de întărire și înălțare românească.

Domnule ministru,

Cu nespusă emoție, corpul pretorilor din întreaga țară, vă exprimă prin glasul meu întreaga lor grațitudine pentru prezența dvs. în mijlocul lor.

Dvs. ați avut bunăvoința a rupe cu tradiția de până acum, care făcea ca la adunările generale și congresele funcționarilor, ministerul de interne să fie reprezentat prin funcționarii săi superiori, — dvs. venind în persoană.

Dați-mi voie să vă fac o sinceră mărturisire, că vă găsiți în mijlocul unor oameni de muncă și progres.

În acelaș timp, ținem să vă prezentăm omagiul nostru de mulțumire și recunoștință, pentru adâncă bunăvoință pe cari ați dovedit-o față de acest corp de funcționari, și credem că nu vom fi lipsiți nici în viitor de această largă bunăvoință.

La fel aducem profundele noastre mulțumiri tuturor cari ne-au distins cu prezența d-lor și cu lupta dusă pentru ameliorarea situației tuturor salariaților publici.

Noi pretorii suntem o categorie de funcționari cu atribuțiuni distincte, având rol de îndrumători și controlori a tot ce este în legătură cu viața rurală. Deci, când este vorba de orice lege ori regulament în cadrul administrației, pretorul este cel mai indicat a-și spune cuvântul, pentru că el trăește în mijlocul vieții rurale.

Hotărîrea guvernului de a revizui Statutul funcționarilor publici, ca și aceea a armonizării salariilor, frământă și îngrijorează pe interesați.

Pe bună dreptate funcționarii se agită, fiindcă soarta lor atâră de la înscrisele din Statutul respectiv. Asemenea traiul le poate fi corectat în bine sau rău de armonizarea anunțată.

Se știe de toată lumea că guvernul actual, și îndeosebi d. ministru de interne Iuca, permanent a sprijinit clasa funcționarilor publici, administrativi și îndeosebi corpul pretorilor.

Suntem încredințați că guvernul caută o îmbunătățire în traiul lefegiiilor Statului, atât cât permit împrejurările momentane, vitrege deopotrivă pentru toată lumea salariată.

Recunoscând guvernului o cinstită intențiune și năzuință de a da slujbașilor Statului un Statut unic și o unică normă de salarizare, inițiativa o întâmpinăm cu îndreptățită satisfacție.

Am vrea însă ca simplificarea aparatului de Stat să se facă în condițiuni cari să excludă cu desăvârșire nedreptățile din trecut.

Nu îndeplinim astăzi numai o simplă formalitate statutară, ci această adunare are și o semnificație morală, prin proporțiile sale numerice și valoarea sa intrinsecă.

Cu aceste gânduri și cu aceste sentimente, pe cari le desvăluim fără înconjur, ne-am întrunit în această adunare generală, în lumina căreia se vor desfășura desbaterile și se vor lua hotărîri.

Rugând pe fiecare coleg de a fi scurt, clar și precis în expunerile sale, declar adunarea generală a Asociației pretorilor din România deschisă.

În continuare, d. I. M. Popu mulțumește d-lui prefect Aurel Solacolu, pentru sprijinul acordat pretorilor, iar în încheiere dă citire următoarei telegramme expediate M. S. Regelui Carol al II-lea :

„Asociația generală a pretorilor din România întrunită la București în congres, și-a deschis desbaterile cu gândul către Augustul Suveran al României întregite.

Pretori din întreaga țară exprimă prin mine sentimentele cele mai profunde de respect și devotament către Majestatea Voastră, ocrotitorul tuturor funcționarilor, înaltul animator al tuturor acțiunilor de întărire și înălțare românească.“

(Asistența aplaudă în picioare).

Deasemenea s'a expedit o telegramă omagială d-lui G. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri.

DISCURSUL D-LUI MINISTRU DE INTERNE.

D. D. IUCA, ministru de interne, evpacă timpurile de acum 18 ani, când în calitate de prefect a asistat pentru prima oară la congresul general al pretorilor din România.

„Acum câțiva ani, în calitate de delegat al celui ce v'a fost ocrotitorul cel mai bun, d. ministru Inculeț, am participat la congresul pretorilor din România Mare.

„Eu nu privesc clasa pretorilor numai cu condescendența acordată funcționarului de stat, ci, din locul meu de răspundere, văd în pretori ceva mai mult decât un subaltern. Văd în el pe prețiosul colaborator de fie-ce zi, și pot spune, pe prietenul de zile grele.

„Aș vrea deci să vă adresați la mine, în această dublă calitate: de colaboratori și prieteni.

„Am avut mână liberă din partea d-lui Inculeț, la alcătuirea legii administrative.

„Acolo am putut să vă dau, dacă nu satisfacție completă, dar poate mai mult decât vă așteptați dvs. singuri.

„Nu oamenilor, ci funcțiunii am căutat să-i dau toată autoritatea și tot prestigiul necesar“.

„Toate legiuirile întocmite până atunci, conțineau intenții de satisfacere a pretorilor. Dar au fost un păcat la baza legiuirilor trecute: S'a dat prea mult pas doctrinei, înaintea practicei administrative.

„În legea noastră, am înlocuit teoria, cu viața însăși a țării.

„Am căutat să facem din administrație a doua magistratură, prin selecția fiecărui pretor și prin

pregătirea profesională, întocmită așa de fericit sub ministeriatul d-lui Inculeț.

„Trebuia pregătit, în afară de spiritul administratorilor, și spiritul celor administrați — căci în calitate de om politic am înțeles să ocrotesc și politicul, dar numai în măsura în care el nu vatămă interesele administrației.

„Am garantat deci stabilitatea, până aproape de inamovibilitate, pentru a nu mai lăsa pe pretori la bunul plac al oamenilor politici“.

Aduce omagii M. S. Regelui, pentru marele interes arătat bunului mers al administrației, arătând că străjerul cel mai mare al stabilității funcționarilor administrativi, este Suveranul Țării.

„Voiu căuta să facem tot ce este posibil, pentru ca dezideratele ce le veți formula, să fie aduse la îndeplinire.

„Mulțumirea mea cea mare va fi atunci când voi vedea că legătura sufletească, stabilită între mine și dvs., va fi și mai strânsă în viitor, decât în trecut“.

DESBATERILE

După discursul d-lui ministru de interne, ședința este suspendată pentru 5 minute.

La redeschidere, d. președinte dr. I. M. Popu, aduce elogiul d-lui inspector general ad-tiv Tomescu, pentru sprijinul acordat pretorilor.

Luând cuvântul, d. inspector Tomescu asigură pe d-nii pretori de tot concursul ce-l acordă în calitatea d-sale de cunoscător al dezideratelor funcționarilor administrativi.

Îmbunătățirea situației d-voastră, — spune d. Tomescu, — înseamnă ridicarea administrației țării și Statului însuși.

Vă urez ca rezultatele congresului d-voastră să fie realizarea de zideratelor. Spor la muncă!

Intrându-se în ordinea de zi, d. președinte — la comunicări — dă cuvântul d-lui dr. Gherman (Sălaj). D-sa, într'o largă expunere, scoate în evidență misiunea pretorului și slaba sa recompensare în raport cu chemarea ce-o are.

D. Pațac (Argeș) face constatarea că, o țară, este așa cum o prezintă administrația, care trebuie să fie activă, capabilă și stabilă.

Face o comparație între salariul pretorului și al altor funcționari în 1916 și azi și ajunge la concluzia întemeiată pe constatările ministerului de finanțe, că, în timp ce alte categorii de funcționari au primit sporuri cari întrec până la 50 de ori salariul din 1916, pretorul este singurul funcționar căruia i s'a sporit salariul numai de 9 ori și jumătate, ceea ce este cea mai redusă cotă, față de restul categoriilor de funcționari.

Cere ca acordarea gradațiilor — prevăzute în legea administrativă — să fie înscrise în viitorul buget, acându-se în vedere numai vechimea nu și nota calificativă.

În legătură cu anteproiectul de statut aflat în pregătire, crede că el trebuie să fie superior în pozițiile sale, statutului în vigoare.

Cere să se respecte drepturile consacrate de statut, pentru funcționarii existenți din 1916.

2. Să nu se facă deosebiri de vârstă și grade la pensionare.

3. Să se respecte condițiunile speciale de numire ale funcționarilor administrativi, inamovibilitatea și stabilitatea reală asigurată de legea administrativă, în interesul bunei administrațiuni.

4. Garanții că licențierile pentru incapacitate nu se vor face decât după criterii juste.

5. Modificări în ceea ce privește comisiile de disciplină prevăzute de anteproect.

Aduce elogii călduroase d-lui ministru Iuca pentru voința de a face din administrație a doua magistratură.

D. G. RADONEANU-Tighina, vice președinte, insistă asupra necesității de a se modifica dispozițiunile art. 125 din legea administrativă, care dă dreptul la inamovibilitate numai la anumite categorii de pretori și cere ca toți pretorii aflați în funcțiune la promulgarea legii, să poată deveni inamovibili. De asemenea propune ca subprefecții să fie recrutați dintre pretori inamovibili, pe cale de asanare.

Mai vorbește în chestiunea gradațiilor care trebuie acordate automat și la vechime de serviciu, fără restricțiuni și rezerve.

Cere: a) stricta aplicare a legii administrative;

b) Incetarea „detașărilor” și „delegațiilor” de pretor date unor notari și funcționari județeni;

c) În regulamentul să nu se introducă dispozițiuni care ar deroga dela lege, știrbind din drepturile acordate.

D. C. GEORGESCU-Pucioasa analizează dispozițiunile legii administrative, pe care le găsește salutare și dorește ca aplicarea lor în practică să se facă integral, spre folosul unei bune administrații.

Apoi ședința este suspendată în continuare pentru ora 4 după amiază.

ȘEDINȚA DE DUPĂ AMIAZĂ.

Ședința este deschisă la orele 16.

Prezidează d. I. M. Popu.

D. AL. MOVILĂ-Timiș, cere pentru ridicarea prestigiului administrației, o salarizare onorabilă, pentru ca pretorul să poată corespunde atribuțiunilor sale.

D. TUTUIANU-R. Sarat, cere o justă încadrare a funcționarilor administrativi.

Legea administrativă trebuie să prevadă și pre-

gătirea funcționarilor administrativi, dat fiind că nu totdeauna licența unei facultăți, corespunde chemării.

Cere inamovibilitatea și stabilitatea funcționarului administrativ.

D. NICOLAE BARBULESCU-Mehednți, în numele pretorilor noui numiți aduce elogii d-lui ministru D. Iuca, autorul legii actuale.

Relevă latura morală a legii, care acordă stabilitatea pretorului. Latura materială însă, lasă încă mult de dorit, astfel că se impune o salarizare corespunzătoare răspunderii ce o are un pretor.

Este de părere să se tipărească un organ al pretorilor, pentru a asigura coeziunea și colaborarea tuturor pretorilor din țară.

D. D. RADULESCU-Odorhei, cere ca încadrarea să se facă pe baza vechimei.

În altă ordine de idei, d-sa scoate în evidență opera destructivă a unor funcționari minoritari. Crede că, primari cel puțin, ar trebui numiți de puterea centrală, pentru a se putea împlini astfel una dintre cele mai mari lacune dăunătoare ideii de stat.

D. președinte dr. I. M. POPU, dă explicații cu privire la intervențiile făcute de asociație pentru ameliorarea acestei situații triste.

Cere stabilirea și achitarea gradațiilor cu spor de salariu, precum și modificarea legii generale de pensii în sensul ca salariile de bază să se compute și diferitele indemnizații.

D. TRAIAN MARDARE-Agreș, se declară de acord cu antevorbitorii săi. Face noi propuneri în ceea ce privește încadrările.

D. TRAIAN SIMON, arată nevoilor pretorilor din Ardeal.

D. ALEX. LUCESCU, consilier la Curtea superioară administrativă, arată că a trăit și d-sa viața celor adunați în congres, astfel că știe că sacrificiu se cere unui pretor, care trebuie să fie și un idealist.

D. GAVRILA URȘU-Timiș, subliniază greutățile îndruate de pretori cari n'au măcar o locuință corespunzătoare misiunii lor.

D. LAZAR DUMITRESCU-Buzău, spune, că pretorii au știut totdeauna să sprijine politicienii mari.

Dar noi protestăm contra politicienilor mici, lipsiți de scrupule, cari profită de o anumită situație pentru a exercita asupra noastră presiuni nedemne.

Propune înființarea unui sfat județean al pretorilor.

D. președinte IOAN N. POPU, mulțumește congresiștilor pentru entuziasmul și demnitatea cu care au știut să se prezinte la debateri, spre binele asociației al pretorilor și al aparatului ad-tiv.

O. Belltoreanu.

Dl Gh. Milencovici, Președintele Asociației Generale a Notarilor Comunali din România detașat prin deciziunea Ministerului de Interne No. 10.741 din 4 August 1936 la acest Minister, a stat la București dela 20 Noemvrie la 16 Decemvrie 1936 și în acest timp a obținut rezolvarea favorabilă a multor dintre dezideratele notarilor cuprinse în diferite memorii. În numărul viitor vom da amănunte.

STATUTUL ȘI SALARIZAREA FUNCȚIONARILOR PUBLICI.

— Intrunirea Federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici. —

Consiliul Federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici a ținut la 10 Dec. 1936 ședință, la care au luat parte reprezentanții tuturor organizațiilor componente.

D. AUREL TĂRNESCU, secretar general, a citit o foarte numeroasă corespondență, prin care organizațiile profesionale din Capitală și din provincie, cer Federației, ca să intervină la Guvern, cu toată stăruința și cu toată energia, pentru a obține statutul și tabela de salarizare, așa cum au fost aprobate de congresul general.

D. președinte STANCU BRĂDIȘTEANU declară, că Federația lucrează în chestiunile statutului și salarizării împreună cu toate celelalte organizații, care alcătuiesc „Frontul unic”, constituit în ziua de 29 Noembrie, cu prilejul adunării generale extraordinare.

În tot cazul nu se poate refuza marelui masă a tuturor funcționarilor publici rezolvarea salarizării prin statut, ceea ce s'a acordat colegilor dela C. F. R., încă de acum 3 ani, prin statutul respectiv.

De asemeni, în ultimul timp, prin Decretul Regal Nr. 2330, publicat în Monitorul Oficial Nr. 252 din 29 Octombrie a. c., pentru personalul Administrației comerciale a porturilor și căilor de comunicație pe ape (P. C. A.), chestiunea salarizării s'a rezolvat tot prin statut.

Atât problema statutului, cât și cea a salarizării, vor fi rezolvate principial, cel mai târziu Vineri, 11 Decembrie, în audiența, pe care d. Prim Ministru a promis-o „Frontului unic”.

Se vor prezenta d-lui prim ministru d-nii : profesor dr. Hurmuzescu, președintele asociației generale a profesorilor universitari, I. Nisipeanu, președintele asociației generale a profesorilor secundari, D. V. Toni, președintele asociației generale a învățătorilor, preotul Al. Nicoreanu, președintele-delegat al asociației generale a clerului ortodox, C. Boboieanu, președintele asociației întregului corp P. T. T., Romulus Georoceanu, președintele Federației asociațiilor și sindicatelor profesionale C. F. R., și

Stancu Brădișteanu, președintele Federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici.

Consiliul a hotărât, să se țină ședință extraordinară Sâmbătă, 12 Decemvrie, orele 17, la noul sediu din strada Aristide Briand (fostă strada Regală) Nr. 20, pentru a cunoaște rezultatul audienței la d. prim ministru și pentru a lua măsurile cuvenite.

DELA FEDERAȚIA GENERALĂ A SALARIAȚILOR PUBLICI.

Consiliul federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici a ținut la 4 Decemvrie crt. ședință.

Au luat parte reprezentanții tuturor organizațiilor componente.

D. AUREL TĂRNESCU, secretar general, a citit corespondența primită dela organizațiile din provincie prin care își arată deplina lor satisfacție pentru constituirea „Frontului unic de luptă”.

Organizațiile cer totodată să se ia toate măsurile de rigoare pentru revolvarea salarizării prin statut, așa cum prevede proiectul federației și cum s'a făcut prin statutul C. F. R., pentru funcționarii respectivi.

D. președinte STANCU BRĂDIȘTEANU declară că adunarea generală ținută în ziua de 29 Noembrie în sala „Locomotiva”, va rămâne o dată memorabilă în istoria luptelor funcționărești.

Constituirea „Frontului unic de luptă” al tuturor asociațiilor de salariați publici, inclusiv corpul didactic, corpul preoțesc, corpul P. T. T. și corpul C. F. R., este cheia victoriei sigure a zilei de mâine.

Arată apoi demersul făcut de reprezentanții „Frontului unic de luptă” pe lângă d. subsecretar A. Bentoiu în chestia statutului și a salarizării.

Intrucât d. subsecretar de stat n'a acceptat rezolvarea salarizării prin statut, reprezentanții frontului unic au cerut audiență la d. prim ministru.

D. președinte a mai adus la cunoștința consiliului, că Duminică, 6 c., orele 11 și jumătate, se va face inaugurarea noului sediu proprietate a Federației, în str. Aristide Briand, (fostă str. Regală) 20.

FUNCȚIONARIII PUBLICI LA MINISTERUL DE INTERNE.

Delegația frontului unic al tuturor organizațiilor de salariați publici din țară, compusă din d-nii : I. Nisipeanu, președintele asociației generale a corpului didactic secundar, D. V. Toni, președintele asociației generale a învățătorilor, preotul Al. Nicoreanu, președintele-delegat al Asociației generale a clerului ortodox român, C. Boboieanu, președintele asociației întregului corp P. T. T., Romulus Georoceanu, președintele Federației asociațiilor și sindicatelor profesionale C. F. R., Stancu Brădișteanu, pre-

ședintele Federației asociațiilor profesionale de salariați publici, împreună cu d-nii C. Carcăli- D. Iliescu-Muncă, I. N. Georgescu și **Virgil Ionescu-Darzeu**, s'a prezentat la 3 Dec. crt. d-lui subsecretar de stat Aurelian Benteoiu în chestiunea statutului și salarizării funcționarilor publici.

Punctul de vedere înfățișat în numele întregii funcționării din țară a fost acesta :

Nu se poate face opera completă, dreaptă și durabilă, fără ca statul să cuprindă și tabela de salarizare.

Deasemeni delegația a cerut cu insistență, ca să se prevadă în statut dreptul asociațiilor profesionale de a intenta acțiune în contencios în cazurile numirilor, transferărilor și înaintărilor ilegale.

D. subsecretar Benteoiu a declarat, că punctul de vedere al guvernului este să se aducă în discuția Parlamentului întâi legea statutului și ulterior să se studieze, în colaborare cu o reprezentanță a asociațiilor de funcționari, problema salarizării.

Cu privire la dreptul asociațiilor de a interveni în justiție, d. subsecretar de stat a declarat că nu poate fi acceptat.

În continuarea acțiunii sale, delegația se va prezenta d-lui prim ministru.

ȘEDINȚA GENERALĂ A SALARIAȚILOR PUBLICI

— Statul și salarizarea funcționarilor publici. —

Consiliul federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici a ținut la 2 Dec. crt. seară ședință la care au luat parte reprezentanții tuturor organizațiilor componente.

D. AUREL TĂRNESCU, secretar general a citit o foarte numeroasă corespondență, prin care organizațiile profesionale din Capitală și din provincie, cer federației, ca să intervină la guvern, cu toată stăruința și cu toate energia, spre a obține statutul și tabela de salarizare, așa cum a fost aprobată de congresul general.

D. președinte STANCU BRĂDIȘTEANU declară, că federația lucrează în chestiunile statutului și salarizării împreună cu toate celelalte organizații, care alcătuiesc „Frontul Unic” constituit în ziua de 29 Noembrie cu prilejul adunării generale extraordinare.

În tot cazul, nu se poate refuza marelui masă a tuturor funcționarilor publici rezolvarea salarizării prin statut, ceea ce s'a acordat colegilor dela C. F. R., încă de acum 3 ani, prin statutul respectiv.

De asemeni în ultimul timp, prin decretul regal 2330 publicat în Monitorul Oficial Nr. 252 din 29 Octombrie a. c., pentru personalul administrației comerciale a porturilor și căilor de comunicație pe ape (P. C. A.), chestiunea salarizării s'a rezolvat tot prin statut.

Atât problema statutului cât și aceea a salarizării, vor fi rezolvate principial, cel mai târziu Vineri, în audiența pe care d. prim ministru a promis-o „Frontului Unic”.

Se vor prezenta d-lui prim ministru d-nii : prof. dr. Hurmuzescu, președintele asociației generale a profesorilor universitare; I. Nisipeanu, președintele asociației generale a profesorilor secundari; d. V. Toni, președintele asociației generale a învățătorilor; preotul Al. Nicoreanu, președintele-delegat al asociației generale a clerului ortodox; C. Boboceanu, președintele asociației întregului Corp P. T. T.; Romulus Geoceanu, președintele Federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici.

Consiliul a hotărât să se țină ședință extraordinară Sâmbătă, 12 c., orele 17 la noul sediu din str. Aristide Briand (fostă str. Regală) Nr. 20, pentru a cunoaște rezultatul audienței la d. prim ministru și spre a lua măsurile cuvenite.

Populației României și al altor țări.

Un cunoscător al situației demografice din toate țările lumii, d. A. Pavel, ne împărtășește câteva date și considerațiuni asupra mișcării populației la noi, în raport cu mișcarea populației altor țări.

Sunt cifre extrem de interesante și pline de învătăminte.

Cercetând datele ultimilor 15 ani, constatăm — și constatarea este plină de îngrijorare — că la noi, procentul nașterilor s'ca de de două ori mai repede, decât procentul morților.

În anul 1921, procentul nașterilor era de 39.5 la mie de locuitori, ca să ajungă treptat, în 1935, la 30.7%. Procentul morților scade, dar mai puțin vertiginos.

În 1921, procentul era de 23.7% la mie, iar în 1935, de 21.1%.

Să nu se uite, că în 1921 aveam o populație de 15.700.000 de locuitori, și că în 1935, populația aceasta ajungea la 19 milioane 100.100.

A scăzut enorm natalitatea, ajungând în Banat, catastrofală, iar mortalitatea este excesivă, în special cea infantilă.

De altfel, fenomenul pare să fie general; procentul de natalitate descrește în toate țările din Europa. — afară de Grecia — și se pare a fi, invers proporțional cu civilizația popoarelor.

Iată cum a descreșcut acest procent :

În Anglia, în 1921, procentul natalității era de 20%, iar în 1935, numai de 15%.

În Belgia în 1921, 20.4%, în 1935, 16%.

În Norvegia, în 1921, 22.2%, în 1935, 14.5%.

În România, în 1921, 37.9%, în 1935, 30.7%.

Bulgaria, 39.0% în 1921, în 1935, 26.2%.

Jugoslavia, 35% în 1921, și în 1935, 31.4%.

Ungaria, 29.4% în 1921, în 1935, 20.8%.

Polonia, 35.1% în 1921, și 25.9% în 1935.

În sfârșit numai în Grecia natalitatea a crescut, dela 22.1% în 1921, la 31.2% în 1935.

În ce privește mortalitatea, România are cel mai ridicat procent.

Iată câteva date :

Olanda, 8.7%, Norvegia 10.2% la mie.

Germania 11.8%.

Anglia 12%.

Italia 13.9%.

Bulgaria 14.5%.

Franța 15.7%.

Iugoslavia 16.9%.

România 21.1%.

În Anglia, Germania și Olanda, cele mai multe decese sunt cauzate de boli de inimă și cancer.

În Franța, România și Ungaria, pneumoniile și tuberculoza sunt cele care seceră mai multe vieți.

De pneumonie mor în țara noastră cam 24%, în Ungaria 22.3% de tuberculoză, în Anglia mor de boale de cord cam 27% și în Olanda cam 12% de cancer.

În ce privește mortalitatea infantilă, tot hoi ținem recordul (1.92 la sută de născuți vii); Bulgaria și Ungaria, care urmează, au 1.54%; cea mai mică mortalitate infantilă o are Olanda 0.40%, apoi Elveția 0.48 la sută, Anglia 0.60%, Franța 0.69%, Austria 0.93%, Italia 1.01 la sută, Grecia 1.12%, Iugoslavia 1.40%.

Câte concluzii se pot trage din înșiruirea acestor date și câte învățăminte !

APLICAREA

TIMBRULUI DE AVIAȚIE LA CHITANTE.

— Instrucțiunile ministerului de finanțe. —

Ministerul finanțelor a fost informat că dispozițiile deciziei comisiei centrale a timbrului din 5 Septembrie 1927, cu privire la timbrarea adeverințelor de plată sau descărcare, nu mai sunt respectate, deoarece casierii plătorii ai administrațiilor nu pretind la ordonanțele și mandatele ce se predintă spre achitare să se aplice de către primitor pentru adeverința de primirea banilor, semnată pe însăși ordonanța de plată, timbrul mobil după distincțiunea prevăzută de art. 4, § 20 legea timbrului și cap. VII din legea fondului național al aviației a ordonat a se proceda după cum urmează :

Cum se vor timbra adeverințele.

Chitanțele și adeverințele de predare sau plată dela oricine ar emana :

Dela 100—10.000 lei, 3 lei timbru fiscal și 2 lei aviație.

Dela 10.000—50.000 lei, 7 lei timbrul fiscal și 2 aviație.

Dela 50.000 lei în sus, 14 lei timbrul fiscal (vezi mai jos).

Dela valoarea de 100.000 lei se va percepe câte lei 2 de fiecare sută de mie, fără a se fracționa, pentru timbrul fiscal.

Pentru timbrul de aviație.

Dela 50.000—200.000, 4 lei timbrul de aviație.

Dela 200.000 lei în sus, 10 lei timbrul de aviație.

Atestarea primirii unei sumi de bani în josul ordonanței de plată constituie chitanță descărcătoare în

sensul legii timbrului fiscal și al legii fondului național al aviației.

Timbrul — aplicat în raport cu valoarea plăților — se va anula prin semnătură conform art. 28 din legea timbrului.

Scutiri la timbrarea chitanțelor.

În același timp, vă atragem atențiunea că sunt scutite de timbrul de chitanță numai chitanțele funcționarilor de primirea salariilor sau indemnizațiilor de ori ce fel dela administrațiile publice, care se achită pe bază de ordonanță de plată, precum și adeverințele pentru ajutoarele plătite infirmilor și celor lipsiți de mijloace, de către orice instituție publică sau institut de binefacere.

Deasemni sunt și rămân scutite de orice timbru, ordonanțele de plată emise asupra unei autorități publice, sau reprezentantului legal al unei autorități publice, precum și cele cu privire la actele și cererile scutite prin legile specificate prin art. 22, § 48 al legii timbrului.

Astfel fiind, vă atragem atențiunea să dispuneți a se face o amenunțită cercetare asupra ordonanțelor, mandatelor sau plăților contra adeverință de primire simplă, efectuate de diferite autorități, stat, județ, comună, sau instituțiuni dependente de stat, precum și instituțiuni autonome din raza acelei administrații, în cursul anului 1936-1937 spre a vedea dacă dispozițiunile legii timbrului precum și ale legii fondului național al aviației au fost satisfăcute și drepturile statului realizate.

CENTRUL DE PREGĂTIRE TEHNICĂ PROFESIONALĂ ADMINISTRATIVĂ.

Se aduce la cunoștința acelor care voiesc să ocupe o funcțiune depinzând de Ministerul de Interne sau de administrațiunile locale (județe și comune sau întreprinderile depinzând de dânsese) că potrivit art. 237 din legea administrativă, nimeni nu poate fi numit funcționar public administrativ dacă nu are pregătirea tehnică profesională administrativă.

Ministerul de Interne, prin Regulamentul publicat în M. Of. Nr. 218 din 18 Septembrie 1936, a organizat pe lângă Institutul Regal de științe administrative al României, un centru de pregătire tehnică profesională administrativă.

La acest centru s'au organizat 2 secțiuni. În cea dintâi se pot înscrie toți acei care posedă o diplomă universitară sau a Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale.

Cursurile vor avea un caracter practic; ele vor dura un an. Diplomații acestei secțiuni vor putea înainta până la cele mai înalte grade ale carierei.

În secțiunea II-a se pot înscrie absolvenții liceului, ai Școlii superioare de comerț sau a unei școli echivalente și în mod tranzitoriu numai până în luna 1938 diplomații școlilor administrative.

În această secțiune audienții vor dobândi cunoștințele necesare unui funcționar administrativ. Cursurile vor dura 2 ani.

Diplomații Centrului de pregătire tehnică profesională administrativă nu vor mai trece examen de capacitate; căci potrivit art. 26 din regulament, comisiunii de examinare dela Centrul de pregătire tehnică profesională, i se atribuie și calitatea de comisiune de examinare pentru intrarea în funcțiuni publice, prevăzută de legea pentru statutul funcționarilor publici; în consecință, diplomă de absolvire certifică trecerea examenului pentru intrare în funcțiuni, prevăzută de art. 75 din regulamentul statutului funcționarilor publici.

Posesorii unei asemenea diplome de capacitate vor fi numiți după tabloul de clasificare, care va fi publicat anual în Monitorul Oficial.

Acei doritori de a urma pregătirea tehnică profesională administrativă se vor adresa la Centrul de pregătire tehnică profesională din str. Crețulescu Nr. 6 București I, trimițând pentru înscriere actul de studii, copie de pe extractul de naștere și două fotografii, iar funcționarii vor trimite și un certificat eliberat de autoritatea unde funcționează, în care se va arăta gradul și dacă se bucură de stabilitate.

ȘCOLI PENTRU FUNCȚIONARI.

Ideia perfecționării tehnice a funcționarilor noștri, nu este nouă. Pe vremuri, Vintilă Brătianu se gândise la înființarea unor școli pentru funcționari, dar școli organizate pe specialități. Cunoscuse poate, insuficienta pregătire a funcționarilor noștri, — a începătorilor mai ales — cari cred că, înarmați cu diplomă, pot fi utilizabili, oriunde și oricând.

Mai cunoscuse, fără indoială, și cealaltă nenorocire a administrației noastre: funcționari cu patru clase primare ajunși directori de minister, — poate chiar el, silit de politică, numise atâți agenți electorali

Toate guvernele au călcat în picioare acel minnat statut al funcționarilor, care subordonează orice numire, unui examen

Din toate aceste ciocniri, a încolția ideea pregătirii tehnice, a funcționarilor noștri, idee pe care astăzi, ministerul de interne este pe cale să o realizeze.

În Monitorul Oficial No. 218, a apărut regulamentul pentru pregătirea profesională a funcționarilor administrativi.

După cum am spus, ideea este foarte bună. Cîntind însă regulamentul, ne dăm sama, că nu este vorba, atât de o perfecționare tehnică, cât mai mult de una teoretică

Programul de studii este prea încărcat și nu înseamnă decât o reeditare a studiilor teoretice, din universitățile noastre.

În anul I, se vor preda dreptul constituțional, dreptul civil, penal, dreptul administrativ, statistică, finanțe, studii ale ciclului nostru universitar, pe care funcționarul student, le pot învăța, acolo.

Se dă, prin urmare, o prea mare atenție prelegerilor, și numai în treacăt se prevăd și lucrările practice.

Iată greșala fundamentală. Suntem pentru o școală a funcționarilor noștri, dar pentru o școală de învățămînt practic.

Ne temem, că astfel cum preconizează organizarea ei, ministerul de interne, va înființa o nouă universitate.

Și mai avem o temere:

Nu cumva — textul regulamentului este confuz — se preconizează o școală, pentru toți funcționarii, din toate ministerele?

Ar fi o aberație, pentru că, dacă sunt materii comune, sunt și altele, de pură specialitate. Nu poți cere funcționarului dela sănătate — de exemplu — cunoștinți de estetică comunală și urbanism, sau celui dela interne, tehnica asigurărilor sociale.

Nu ne împăcăm de asemeni, cu taxele ce se vor percepe, școlarilor funcționari.

Este vorba de un învățămînt obligatoriu, care nu poate fi decât gratuit.

Ar fi și greu să mai rupi din lefurile de mizerie, oricât de puțin.

Preconizăm școli de specializare, pe lângă fiecare minister, cursuri obligatorii, dar gratuite.

Fiecare funcționar trebuie să devie un specialist, nu prin rutină birocratică, dar printr'un învățămînt rațional, teoretic și practic.

Numai atunci poate, vom pune capăt birocratiei seci, care roade administrația noastră publică.

Inițiativa ministerului de interne merită a fi cunoscută . . . și mai ales imitată!

V. F. P.

(„Universul” 7, 11, 936).

Drept Administrativ.

95. **Transferare. Interes de Serviciu. Potrivit art. 50 din Legea pt. Statutul funcționarilor publici și art. 90 din Regulamentul Legii, o simplă enunțare a „asigurării bunului mers al serviciului”, nu este îndeajuns pentru ca transferarea să fie legală, fiind necesară motivarea acestui interes de serviciu.**

Având în vedere, că prin aceste motive de casare recurentul se plânge de violarea art. 50 din statutul funcționarilor publici și 90 din regulamentul și exces de putere susținând că potrivit acestor texte simpla susținere, că transferarea se face pentru asigurarea bunului mers al serviciului, este suficientă pentru transferarea în mod legal a unui funcționar.

Considerând că în conformitate cu dispozițiile art. 50 din citata lege și art. 90 din regulamentul ei, **transferările sunt obligatorii, dacă sunt făcute în interes de serviciu în funcțiuni echivalente și cu avizul conform al Comisiunii pentru propuneri de numiri și înaltări**, din spiritul căror texte rezultă că, pentru ca o transferare să poată produce efectele ei, **trebuie să se arate atât interesul de serviciu bine și evident stabilit**, care să explice și să motiveze transferarea, cât să existe și **avizul conform al zisei Comisiuni**; a decide că **simpla enunțare a „asigurării bunului mers al serviciului” fără o constatare a interesului serviciului**, este suficientă de a determina transferarea unui funcționar definitiv și stabil, ar fi să atingă în mod evident principiul stabilității consfințit de legea statutului funcționarilor publici și a lăsa câmp larg arbitrariului; căci de altfel nici nu poate concepe un aviz numai enunțat, fără o motivare.

Că în asemenea situațiune, Curtea de Apel stabilind că în speță interesul de serviciu nu este motivat numai prin simpla lui enunțare, prin aceasta nu a săvârșit nici un exces de putere și nu a violat întru nimic textele menționate în motivele de casare, astfel că recursul devine nefondat.

(Cas. III, dec. 1923 din 6 Iulie 1936; dos. 3139-1935; președinția D-lui Cons. C. Crăciunescu).

96. **Avansarea anterioară datei de 1 Ianuarie 1932. Drept de salariu. O avansare anterioară datei de 1 Ianuarie 1932, de când s'au prohibit avansările, dă drept la salariu cu sporurile aferente.**

Considerând că din actele din dosar, rezultă că reclamantul a fost avansat inginer, inspector silvic pe ziua de 15 Decembrie 1931, deci pe o zi când nu erau în vigoare nici o lege prohibitivă a avansărilor funcționarilor publici în grad și salariile lor, cari s'au pus în aplicare pe ziua de 1 Ianuarie 1932.

Că dacă această avansare în urma unei rectificări de vechime, chiar ar fi survenit ulterior acestei date de 1 Ianuarie 1932, acest fapt nu poate fi întors împotriva reclamantului, deoarece provine dintr-o eroare a autorității, eroare la care reclamantul nu a cooperat.

Având în vedere că o eroare nu poate sta la fundamentul unui drept, chiar dacă situațiunea acestui drept, s'a modificat la observarea erorii.

Că în speță este necontestat, că avansările funcționarilor publici, posteroare date de 1 Ian. 1932, s'au făcut în mod onorific, această însă în baza legii, din aceea dată, asupra unor măsuri financiare urgente.

Considerând însă că avansarea reclamantului s'a făcut pe o dată anterioară punerii în aplicare a acestei legi, căreia legiuitorul nu i-a prevăzut și nici nu putea să-i prevadă efect retroactiv, el nu cade în prevederile nici a ei, nici a legilor similare posteroare și deci urmează a primi salariul cu sporurile aferente gradului la care a fost avansat, aceasta conform legilor atunci în vigoare.

Că refuzându-se plata acestui spor de salariu, autoritatea săvârșește un act ilegal și deci acțiunea de față se privește fondată și cată a fi admisă.

(Apel I. Buc., Dec. 193 din 9 Mai 1936, dos. Nr. 1270/1935. Preșid. D-lui Conșt. Ernest Ceaur Aslan).

97. **Ardeal și Vechiul Regat. Succesiune ab intestat. — Vocațiune succesorală, Art. 4 leg. impozit. progresiv pe succesiuni din 1921. — Desființarea dreptului de moștenire pentru rudele la gradul al patrulea în sus. — Menținerea dreptului de succesiune ab intestat al soției.**

Intrucât art. 4 leg. impozitului progresiv pe succesiuni din 1921 a desființat numai dreptul de succesiune „ab intestat” dela al patrulea grad în sus, dispunând că averile celor morți fără testament și fără rude până la acest grad trec în folosul fiscoșului, urmează că prin această dispozițiune, s'a lăsat neatins

dreptul de moștenire al soției supraviețuitoare, care nu poate fi considerată rudă, chestiune asupra căreia părțile au fost îndrumate la proces în timp dezbaterilor lăsamântare.

(C. Cas. S. I. Președ. Dluș Sever Ţipei, consilier, Dec. Nr. 572 din 6 Mai 1936).

98. Basarabia. — Interpretarea clauzelor ilicite dintr'un testament. — Normele dreptului local romano-bizantin. — Înălăturarea codului civil rus. — Aplicațiune.

Curtea de Apel este îndreptățită să recurgă, pt. interpretarea clauzelor ilicite ale unui testament, la normele ligiurii localo romiano-bizantină, cari deși nu au tratat special materia clauzelor testamentare ilicite și imorale oferă totuși suficiente elemente de interpretare, astfel încât deciziunea nu poate fi, casată pentru motivul că s'ar ivi înălăturat dispozițiunile codului civil rus.

(C. Cas. S. I. Dec. Nr. 525 din 29 Apr. 1936.)

POȘTA REDACȚIEI.

Președintelui Asociației, Președinților de filiale,
Membrilor Asociației noastre, precum și Tuturor
Colaboratorilor și cetitorilor noștri le urăm din
inimă Sărbători fericite și un An nou
imbelșugat, dorindu-le realizarea tuturor dezi-
deratelor juste pentru care luptă Asociația noastră.

Redacția.

Redacția și Administrația revistei noastre a expedit Nrul 11 al Revistei noastre în mod gratuit tuturor Colegilor notari din țară cu următoarea scrisoare :

STIMATE COLEG,

Prin Ordinul Ministerului de Interne No. 26.776 din 6 Octomvrie 1936 Revista noastră a fost recomandată spre abonare, prin toate Prefecturile de județ, tuturor Notariatelor din țară.

Ministerul de Interne când a dat ordinul de mai sus, a avut în vedere faptul că Revista „Administrația Română” este organul oficial al „Asoc. Generale a Notarilor Comunali din România”, deci abonarea ei constituie o datorie morală pentru toți notarii din țară.

Revista „Administrația Română” este a noastră a tuturor notarilor din țară. Ea are o existență neîntreruptă de 16 ani, în decursul cărora a fost totdeauna tribuna curajoasă dar obiectivă a revendicărilor noastre profesionale. Prin ea s'au auzit glasul celor mai harnici și modești pionieri ai Puterii Executive. Prin ea s'a ridicat strigătul nostru de protest, atunci când — în decursul legilor administrative — legiuitorul a vroit să nesocotească drepturile noastre câștigate.

Revista „Administrația Română” este deci oglinda fidelă a vieții noastre, a durerilor și bucuriilor noastre.

E o mândrie pentru Cărpul Notarial de a avea și el, ca toate grupările profesionale importante, un organ de afirmare și de luptă.

Revista „Administrația Română” vă ține la curent de tot ce Asociația noastră, demnă, activă și puternică, face pentru noi ca să ne asigure un trai mai omenesesc.

În ea veți găsi, afară de dările de seamă asupra apărării intereselor noastre profesionale, pagini de doctrină și jurisprudență necesare și utile în activitatea administrativă, discuțiuni asupra problemelor administrative locale, publicațiunile oficiale ale Asociației și Filialelor ei și înșfârșit informațiuni interesante din lumea administrativă.

Astfel fiind Revista „Administrația Română” este indispensabilă pentru toți notarii. Pătrunzând în satele noastre cele mai îndepărtate, ea aduce lumină și nădejde pentru un viitor mai bun, în sufletele celor mai oropsiți slujbași ai Statului, pe care legiuitorul, dacă vrea să ridice nivelul satelor noastre și a Administrației țării, va trebui să-i satisfacă în dreptele lor revendicări.

Grupați în jurul Asociației și al organului ei de publicitate „Administrația Română”, notarii comunali prin solidaritate neclintită și bună organizație vor și să se impună.

„Administrația Română” vă promite că va fi și pe mai departe la înălțimea misiunii ei și va servi cinstit cetitorii săi.

În speranța că veți aprecia importanța organului nostru de publicitate prin înscrierea Dvs. în listele abonaților, vă trimitem, Stimate Coleg, salutul nostru frățesc.

„ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ”.

O LĂMURIRE.

În legătură cu scrisoarea deschisă adresată Dlui Alexandru Comșia și publicată în No. 10/936 al Revistei „Administrația Română“, Președintele Asociației noastre Gh. Milencovici a primit din partea dis-finsului nostru colaborator Ionel V. Vlad o scri-soare în care D-Sa arată că în articolul ce a publicat în Revista „Viața Administrativă“ No. 9/936 nu a in-tenționat să aducă nici cea mai mică jiguire la ad-resa Președintelui nostru și că acel articol a fost gre-șit interpretat.

Astfel fiind Redacția „Administrația Română“ declară că la rândul ei nu a avut intenția să aducă și nu a adus, persoanei Dlui I. V. Vlad nici cea mai mică ofensă prin vre-o apreciere greșită și neelegantă la adresa activității D-Sale. Dimpotrivă Revista „A. R.“ fiind ecoul activității Asociației noastre — a că-rui organ este — nu poate avea față de Dl I. V. Vlad, care este unul dintre cei mai valoroși și harnici cola-boratori ai ei, decât sentimentele de bună apreciere și stimă de ce se bucură din partea întregii Asociații a Notarilor Comunali din România. **Redacția.**

Notariatul Lupac. Am luat măsuri să vi-se tri-mită revista regulat.

Dlui Vlad Măteșef. Articolul Dvs., primit după încheierea acestui număr, va fi publicat în No. 1/937. Vă mulțumim pentru cuvintele Dvs. gentile.

Traian Simon, pretor Noerich (Sibiu). Articolul Dvs. sosit târziu, se va publica în No. 1/937. Memo-riul ne mai fiind actual s'a omis.

Ciortuz Petre, subnotar. Vă rugăm să vedeți în tabla de materii pe anul 1936, ce mult ne ocupăm de situațiunea subnotarilor. Pentru a ne ajuta, ru-găm pe toți, colegii subnotarii să colaboreze la revis-tă, trimițând articole bine întemeiate. Articolul Dvs. se va publica în No. 1/937 cu omiterea celor de omis.

Continuăm publicare listei nouilor abonați :

68. Primăria Gheorgheni, jud. Ciuc.
69. Notariatul Vărăști, jud. Ialomița.
70. Notariatul Ulmu, jud. Lăpușna.
71. Notariatul Rădești, jud. Alba.
72. Notariatul Dăngeni, jud. Botoșani.
73. Notariatul Lozna, jud. Dorohoi.
74. Notariatul Bacchalia, jud. Tighina.

(Urmarea în No. viitor).

Notariatul Sânpaul (jud. Cluj. Legea timbrului trebuie interpretată în așa fel în cât toate actele cât și operațiunile susceptibile de timbru se vor timbra fiecare aparte. Deci prin analogie cu dispozițiuni cuprinsă în art. 4, § 1 din L. T. se va timbra petiția de atâtea ori câți solicitanți sunt. Pretutindeni pe petiții se aplică Lei 8⁺¹ indiferent de autoritatea căreia este adresată.

Pretura Plășii Agnita. S'a dispus trimiterea re-vistei.

